

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Σεπτεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3641

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 90574

Τρίτη (3η) Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» του α.ν. 4399/2016.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117), και ιδίως του άρθρου 29 καθώς και των άρθρων 59-61 αυτού, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4605/2019 (Α' 52).

2. Τις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ. 1-178), όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το άρθρο 14 αυτού (ΕΕ L 193 της 01.07.2014, σ. 1-75).

4. Την υπ' αρ. 129229/24-11-2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια του τομέα αυτού» (Β' 4122), όπως ισχύει.

5. Την υπ' αρ. 108621/17-10-2016 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώτα

ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10 του άρθρου 2 του καν. (ΕΕ) υπ' αρ. 651/2014 της επιτροπής, αποκλειστικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου» (Β' 3410/24-10-2016), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 129228/24-11-2017 (Β' 4122) και ισχύει.

6. Την υπ' αρ. 88642/25-8-2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) καθώς και των μεγάλων επιχειρήσεων, που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), για τα οποία το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε αυτά τα επενδυτικά σχέδια» (Β' 3539).

7. Την υπ' αρ. 61239/15-6-2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εφαρμογή της ενίσχυσης Φορολογικής Απαλλαγής σε επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 4399/2016» (Β' 2471), όπως ισχύει.

8. Την υπ' αρ. 43965/30-11-1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού «Καθορισμός του είδους και της έκτασης των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων στις διατάξεις του ν. 1892/1990» (Β' 922).

9. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως ισχύει.

10. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κώδικα για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του (Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ, σύμφωνα με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

11. Τις διατάξεις του π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).

12. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

13. Τις διατάξεις του π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

14. Τις διατάξεις του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

15. Την απόφαση Υ45/05.08.2020 του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 3328).

16. Την υπ' αρ. 47640/14.05.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του α.ν. 4399/2016 "Γενική Επιχειρηματικότητα", "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων" και "Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού" του έτους 2020"» (Β' 1847), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 82415/03-08-2020 (Β' 3219) και ισχύει.

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Διάρκεια Καθεστώτος

Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις: Στόχος του καθεστώτος είναι η παροχή ενός πλήρους πλαισίου κινήτρων με βασικό στόχο τη δημιουργία επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις που προτίθενται να πραγματοποιήσουν αρχική επένδυση σε κάποιον από τους επιλέξιμους κλάδους του νόμου.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι Τρίτη 1η Σεπτεμβρίου 2020. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η Παρασκευή 30η Οκτωβρίου 2020.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2020 ανέρχεται σε 150.000.000 ευρώ, εκ των οποίων 140.000.000 ευρώ που αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και τα 10.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, πλέον τυχόν αδιάθετων ποσών που θα προκύψουν από τα κονδύλια της υπ' αρ. 50095/20.05.2020 υπουργικής απόφασης «Δεύτερη (2η) Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων" του α.ν. 4399/2016» (Β' 1937).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, όπως ισχύει (Γ.Α.Κ. - Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής).

Άρθρο 3

Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γ.Α.Κ. Οι διατάξεις του ως άνω Κανονισμού εφαρμόζονται για όλα τα θέματα τα οποία δεν ρυθμίζονται ρητά στο παρόν καθεστώς.

2. Στις ενισχύσεις του παρόντος για τις οποίες αξιοποιούνται και πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

Άρθρο 4

Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος εφαρμόζονται οι παρακάτω γενικοί κανόνες:

1. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (άρθρο 14 παρ. 13 εδ. α' Γ.Α.Κ.)

Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων θεωρείται ότι αποτελεί ενιαίο επενδυτικό σχέδιο και κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154). Ως ημερομηνία έναρξης εργασιών του πρώτου επενδυτικού σχεδίου νοείται η πραγματική ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Όταν το ενιαίο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό σχέδιο (επιλέξιμο κόστος άνω των 50.000.000€) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 11.

2. Κανόνες Σώρευσης

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει των καθεστώτων του παρόντος επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων ή καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis), με την προϋπόθεση ότι η σώρευση των ενισχύσεων του καθεστώτος του παρόντος με τις ενισχύσεις συγκεκριμένων άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης ή των ποσών ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου 8 Γ.Α.Κ.

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάταμής του (άρθρα 4 παρ. 2 και 8 παρ. 1 Γ.Α.Κ.).

γ. Σε περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 8 Γ.Α.Κ..

3. Αρχή «Deggendorf»

Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 1 Γ.Α.Κ.). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στον παρόντα νόμο, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

3. Χαρακτήρας Κινήτρου

Οι ενισχύσεις των καθεστώτων του παρόντος λειτουργούν ως κίνητρο, με την έννοια του άρθρου 6 Γ.Α.Κ., για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.

4. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας/προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο δια-

σφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Συμμετοχή φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

Η συμμετοχή του φορέα στο συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (άρθρο 14 παρ. 14 Γ.Α.Κ.).

Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Α. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:

α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα της επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων. Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή στους είκοσι τέσσερις μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί.

β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

γ. με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση τριών

ετών, προκειμένου για μικρές ή πολύ μικρές, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς,

δ. με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης (που αφορούν αποκλειστικά γήπεδα, κτίρια, και μηχανολογικό εξοπλισμό,) με απόδειξη της δυνατότητας πώλησης. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που δύναται να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων ορίζεται ανά περίπτωση ως εξής:

2. Στην περίπτωση γηπέδου ή κτηρίου, το ποσό της αντικειμενικής του αξίας.

3. Στην περίπτωση μηχανημάτων το ποσό της εκτίμησής ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή.

Β. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

α. με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Στο Παράρτημα 1 ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Για την περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο παρέχεται επιδότηση μισθολογικού κόστους επί των δαπανών της δημιουργούμενης απασχόλησης, η κάλυψη του μη ενισχυόμενου τμήματος αυτών μπορεί να γίνεται με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση που δεν περιλαμβάνονται στους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους των περιπτώσεων Α και Β.

1. Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ήτοι:

α. για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ,

β. για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ,

γ. για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4430/2016 (Α' 205), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. 4384/2016 (Α' 78) στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Για τις ανάγκες του παρόντος καθεστώτος, το μέγεθος του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προσδιορίζεται με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4 της παρούσης, και όχι με βάση την εταιρική σύνθεση του χρόνου υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση, όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (οικονομικά στοιχεία και τις υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αυτών για τα δύο τελευταία έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής).

2. Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου - Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων, θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις, δεν συντρέχει η προβλεπόμενη στο παρόν προϋπόθεση.

ε. Απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

Άρθρο 6

Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. ατομική επιχείρηση, εφόσον το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ

β. εμπορική εταιρεία,

γ. συνεταιρισμός,

δ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις [(Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4430/2016 (Α' 2015)], Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. 4384/2016 (Α' 78),

ε. υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,

στ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο Γ.Ε.ΜΗ.,

ζ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

αα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,

ββ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,

γγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.

2. Ειδικότερα, δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι οι πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις. Κατά την έννοια του άρθρου 2 του Παραρτήματος Ι του Γ.Α.Κ.:

(α) Ως «πολύ μικρή επιχείρηση» ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

(β) Ως «μικρή επιχείρηση» ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

Δεν είναι δικαιούχοι για το παρόν καθεστώς, οι πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις, οι οποίες ελέγχονται από μετόχους επιχειρήσεων που διέκοψαν τη λειτουργία τους κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορες αγορές,

3. Οι επιχειρήσεις, των οποίων το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος, υποχρεούνται να λάβουν τη νομική μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

4. Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος:

α) οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ.),

β) επιχειρήσεις που κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για ενίσχυση έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή δεν δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση. Ως «μετεγκατάσταση» ορίζεται η μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση).

Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.

γ) επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 7

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 13 του Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα. στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ. στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ. στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ. στον τομέα της ναυπηγίας,

εε. στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας,

στστ. στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υπουργική απόφαση 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149) και Εγκ./Πολ. 1133/2008]:

- 02- Δασοκομία και Υλοτομία
- 05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη),
- 06- (Αντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου),
- 09.1- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου)
- 09.90.11- (Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την εξαγωγή λιθάνθρακα) και εν γένει όποια δραστηριότητα σχετίζεται με τον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα.
- 36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.
- 41- Κατασκευές κτηρίων.
- 42- Έργα πολιτικού μηχανικού.
- 43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.
- 45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.
- 46- Χονδρικό εμπόριο. Κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ. 46.71.12.05, 46.71.13.14 και 46.71.13.16 που υλοποιούνται στα νησιά, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης.
- 47- Λιανικό εμπόριο.
- 49- Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών
- 52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. 4
- 55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περ. β' της παρ. 4
- 56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης
- 64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών
- 65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία
- 66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες
- 68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
- 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες
- 70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης
- 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
- 72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
- 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς
- 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες
- 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης
- 78- Δραστηριότητες απασχόλησης
- 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
- 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας
- 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους
- 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις

-84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση

-85- Εκπαίδευση

-86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού

-87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.

-88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος

-90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση

-91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παρ. 3

-92- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα

-93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερ. στοτ' της περ. β' και της περ. γ' της παραγράφου 4

-94- Δραστηριότητες οργανώσεων

-95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης

96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερ. στοτ' της περ. β' της παρ. 4

-97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού

-98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση

-99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων

3. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών)

β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

4.α) Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα. 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],

ββ. 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,

γγ. 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].

δδ. 52.21.24.00 [Υπηρεσίες χώρων στάθμευσης] - Ενισχύεται κατ' εξαίρεση επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση ή επέκταση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο εκάστοτε ισχύον Οικοδομικός Κανονισμός για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον καταρτίζονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημόσιας χρήσεως υπέργειων ή υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων.

β) Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα. ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ. εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας (έκδοση σήματος λειτουργίας) ή από την ημερομηνία που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας (εφόσον τμήμα της εντάσσεται στο εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο),

γγ. επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ. ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε. ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στστ. εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής: συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια}, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 4276/2014 (Α' 155),

ζζ. ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι συνεταιρισμοί ή Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.),

ηη. ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21 της παρούσης.

γ) Στον τομέα Αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας κατ'εξαιρέση ενισχύονται οι κλάδοι:

α. 93.11.10.01 Υπηρεσίες γηπέδων (4x4, 5x5 κ.λπ.) ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, αντισφαίρισης κ.λπ., και
β. 93.11.10.03 Υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας).

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και των συναρμόδιων Υπουργών, η οποία δεν μπορεί να τροποποιηθεί πριν την παρέλευση διετίας από την έκδοσή της, δύνανται να καθορίζονται περιοχές της επικράτειας οι οποίες θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής μιας ή περισσότερων υποπερ. της περ. β) της παρούσας.

ε) Στον τομέα της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής μέριμνας κατ'εξαιρέση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 (Α' 125) και επενδυτικά σχέδια για την παροχή Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου.

5. Στον τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια που καθορίζονται στην υπ'αρ. 108621/17-10-2016 (Α' 3410) κοινή απόφαση «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10 του άρθρου 2 του καν. (ΕΕ) υπ'αρ. 651/2014 της επιτροπής, αποκλειστικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου», όπως ισχύει με τους ειδικούς όρους, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμούς που ορίζονται σε αυτήν, όπως τροποποιήθηκε με την υπ'αρ. 129228/24-11-2017 (Β' 4122) και ισχύει.

6. Στον τομέα πρωτογενούς παραγωγής, υπάγονται τα επενδυτικά σχέδια που καθορίζονται

α. στην υπ'αρ. 129229/24-11-2017 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117) και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια του τομέα αυτού» (Β' 4122), με τους όρους, προϋποθέσεις, περιορισμούς και προδιαγραφές που ορίζονται σε αυτήν, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και

β. στην υπ'αρ. 88642/25-8-2020 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) καθώς και των μεγάλων επιχειρήσεων, που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), για τα οποία το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε αυτά τα επενδυτικά σχέδια» (Β' 3539).

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού,

β. επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού,

γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών του παρόντος. Για να θεωρηθεί ένα επενδυτικό σχέδιο ολοκληρωμένο, θα πρέπει να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του συνόλου του επιλέξιμου κόστους και όχι μόνο του ενισχυόμενου.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 7 και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερ. γγ' της περ. α' της παρ. 4. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και όταν πραγματοποιούνται επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α' 33) είτε του ν. 4178/2013 (Α' 174) είτε του ν. 4495/2017 (Α' 167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος. Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων του άρθρου 20 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον στο συγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές που δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία ρύθμισής τους.

β. Η αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός, μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. η επιχειρηματική αυτή εγκατάσταση έχει κλείσει,

ββ. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή, εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται είτε από ένα μέλος της οικογένειας, είτε από έναν υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη,

γγ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,

δδ. αν τα στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους, το κόστος των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου που συνδέονται με την απόκτηση επιχειρηματικής εγκατάστασης.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τουλάχιστον για το διάστημα που προβλέπεται στην περ. αα της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4399/2016.

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβούν το 75% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

5. Στην περίπτωση που το ενισχυόμενο κόστος υπολογίζεται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή (σε επίπεδο NUTS 3) για περίοδο τουλάχιστον τριών (3) ετών

για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της,

δ. ο φορέας θα πρέπει να υποβάλει το σύνολο των ενσώματων ή/και άυλων δαπανών του άρθρου 8 και 9 προκειμένου να αποτυπώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης κατά τα ανωτέρω,

ε. το ενισχυόμενο μισθολογικό κόστος που θα προκύπτει από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να είναι αποκλειστικά συνδεδεμένο με την περιγραφήσα αρχική επένδυση υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών. Σε περίπτωση που το φυσικό-οικονομικό αντικείμενο δεν υλοποιηθεί στο σύνολό του, το προκύπτον μισθολογικό κόστος αναδιαμορφώνεται αναλόγως.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,

γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, για τον σκοπό αυτόν για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί.

Οι μισθώσεις αυτές μπορεί να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Γ.Π.Σ.Δ.Δ. (taxis) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρείται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του παρόντος άρθρου με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

8. Για τις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι περιορισμοί που καθορίζονται στην υπ' αρ. 129229/24-11-2017 (Β' 4122) κοινή υπουργική απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες

εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ., είναι οι ακόλουθες:

Οι δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων ενισχύονται μόνο σε συνδυασμό με δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων του προηγούμενου άρθρου και μπορούν να ανέλθουν έως το ανώτατο ποσοστό του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 11.

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες. Για τις ανάγκες του παρόντος νέες λογίζονται οι υπό σύσταση ή υφιστάμενες Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσής τους βάσει της καταχώρησής τους στο Γ.Ε.ΜΗ. ή στα οικεία Μητρώα.

2. Δαπάνες εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ως δαπάνες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ίδρυσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

3. Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των ανωτέρω κατηγοριών δαπανών.

4. Για τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι περιορισμοί που καθορίζονται στην υπ' αρ. 129229/24-11-2017 (Β' 4122) κοινή υπουργική απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 10

Είδη Ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α. φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρούμενου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της

αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό,

β. επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

γ. επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη,

δ. επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ. 31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση,

2. Τα είδη ενισχύσεων της παραγράφου 1 παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά σύμφωνα με τους παρακάτω όρους:

α) Οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, για όλες τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων και δικαιούχων της παρούσας προκήρυξης.

β) Σε περίπτωση που μια επιχείρηση θεωρήσει ότι το επενδυτικό της σχέδιο εμπίπτει σε ειδική κατηγορία ενίσχυσης του άρθρου 12 και επιλέξει την ενίσχυση της επιχορήγησης στο ποσοστό που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 11 (100% της ανώτατης επιτρεπόμενης επιχορήγησης), αλλά κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προκύψει ότι δεν πληρείται η ως άνω προϋπόθεση, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του εκτός εάν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής τεκμηριώνεται η δυνατότητα χρηματοδότησης του ποσού της ενίσχυσης που απωλέσθη λόγω της συνεπαγόμενης μείωσης της έντασης ενίσχυσης στο 70% των μέγιστων επιτρεπόμενων ενισχύσεων του άρθρου 11.

γ) Η ενίσχυση της επιδότησης του κόστους απασχόλησης παρέχεται μόνο αυτοτελώς και μόνο επί των δαπανών μισθολογικού κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης.

δ) Τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται συνδυαστικά συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσού ενίσχυσης του κάθε επενδυτικού σχεδίου.

3. Για τις ανάγκες του παρόντος ως «συμβατική επένδυση» λογίζεται το τμήμα του επενδυτικού σχεδίου που δεν αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση.

4. Επενδυτικά σχέδια που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 και εμπεριέχουν αγορά καινούριου μηχανολογικού ή/και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, εφόσον επιθυμούν να κάνουν χρήση της

ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, σε αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής του και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου.

5. Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 και επιθυμούν να λάβουν την ενίσχυση της επιχορήγησης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής συμβατικής επένδυσης, σε αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής του και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει επιλέξει την ενίσχυση της επιχορήγησης και το επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει και τμήμα αγοράς μηχανολογικού ή/και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση για το οποίο επιθυμεί να κάνει χρήση της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η αναλογία (μίγμα) μεταξύ επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και φορολογικής απαλλαγής χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι υποχρεωτικά η ίδια με αυτή που δηλώθηκε μεταξύ επιχορήγησης και φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα της συμβατικής επένδυσης.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων

Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης που ορίζονται στο παρόν άρθρο. Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται σε ποσοστό που ορίζεται στο 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12, για τα οποία το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο 100% της ανώτατης επιτρεπόμενης ενίσχυσης.

Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης υπολογίζονται πάντα επί του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και ανά ομάδα δαπάνης (όπως αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα 2) και καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

α. Στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων χορηγούνται οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων), όπως αυτές καθορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης υπαγωγής Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.), ο οποίος αναρτάται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του αναπτυξιακού νόμου. Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων για μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες αναφέρονται στο Χ.Π.Ε., προσαυξάνονται κατά 20% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

β. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Χ.Π.Ε., οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης (Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου), οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης.

γ. Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το ανώτατο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

αα. για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ανώτατο περιφερειακό όριο),

ββ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου περιφερειακού ορίου,

γγ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

2. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

α. Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών της παραγράφου 1 του άρθρου 9 ορίζεται στο 50% αυτών. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ,

β. Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών της παραγράφου 2 του άρθρου 9 ορίζεται στο 100% αυτών. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 10% του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ. Οι ενισχύσεις που παρέχονται σε κάθε φορέα δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 Γ.Α.Κ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την αίτηση του φορέα για υπαγωγή του επενδυτικού του σχεδίου. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.

4. Για τις εντάσεις και τα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι επιπλέον περιορισμοί που καθορίζονται στην υπ' αρ. 129229/24-11-2017 (Β' 4122) κοινή υπουργική απόφαση.

Άρθρο 12

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Στο παρόν καθεστώς, το ποσοστό επιχορήγησης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 10 ορίζεται στο 100% για επενδυτικά σχέδια που πληρούν τουλάχιστον μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Είναι εξωστρεφείς πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις: ως τέτοιες ορίζονται οι επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου είτε και χωρίς την προϋπόθεση αύξησης της εξωστρέφειάς τους, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 85% του κύκλου εργασιών το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Για την τεκμηρίωση της αύξησης των εξαγωγών οι εταιρείες θα πρέπει να έχουν κλείσει τέσσερις διαχειριστικές χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

β. Είναι καινοτόμες πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις. Καινοτόμες θεωρούνται οι επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία (3) τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

γ. Είναι επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ανεξαρτήτων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (κατά τον ορισμό της Ε.Ε. Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 364/2004), με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς. Οι ανεξάρτητες Μικρές και πολύ Μικρές (ΜΠΜ) θα πρέπει να υφίσταντο κατά την 22-6-2016, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4399/2016, ενώ η συγχώνευση θα πρέπει να (έχει) πραγματοποιηθεί μετά την παραπάνω ημερομηνία και σε κάθε περίπτωση, πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

δ. Είναι πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Υπολογίζεται η μεταβολή μεταξύ των ΕΜΕ των τελευταίων 12 μηνών πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως πρώτο έτος) και των ΕΜΕ από τον 25ο έως τον 36ο μήνα πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως τρίτο έτος). Η ενίσχυση αυτή παρέχεται σε επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί τουλάχιστον 36 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και το ακέραιο μέρος της ποσοτικής αύξησης των ΕΜΕ σε αυτό το χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερο του μηδενός.

ε. Είναι συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις [(Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4430/2016 (Α' 2015)], Αγροτι-

κοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. 4384/2016 (Α' 78), στ. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους,

ζ. Είναι επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ στο Παράρτημα 4.

η. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης. Ειδικότερα, ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης νέων μονάδων ή τα επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων μονάδων για νέα οικονομική δραστηριότητα εντός του χώρου υποδοχής. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

θ. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται στις ειδικές περιοχές, οι οποίες αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα του ν. 4399/2016, καθώς πληρούν τα κριτήρια της περ. θ του άρθρου 12 του ν. 4399/2016.

ι. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Άρθρο 13 Υποβολή αίτησης υπαγωγής

1. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται ως εξής:

α. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους έως και 3.000.000 ευρώ, που υλοποιούνται μέσα στα όρια της κάθε Περιφέρειας, υποβάλλονται στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας. Ειδικά για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στην Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Δωδεκανήσου,

β. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους άνω των 3.000.000 ευρώ, που υλοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μα-

κεδονίας και Θράκης, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών (πρώην Μακεδονίας και Θράκης)

γ. στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για όλα τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια.

3. Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: α. μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και β. μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει υποχρεωτικά, με τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου παράλληλα με την ένδειξη της παραλαβής και ο αιτών ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της καταχώρισής του.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, να υλοποιείται σε έναν τόπο εγκατάστασης.

5. Για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων, απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Άρθρο 14 Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγηση επενδυτικού σχεδίου

1. Η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος καθεστώτος είναι συγκριτική και ολοκληρώνεται εντός πενήντα (50) ημερών από την ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής. Η διαδικασία αξιολόγησης των παραληφθεισών αιτήσεων υπαγωγής περιλαμβάνει:

α. έλεγχο πληρότητας, β. έλεγχο νομιμότητας γ. αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχο δεικτών βαθμολογίας δ. βαθμολογική κατάταξη επενδυτικών σχεδίων και ε. έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου.

Ο έλεγχος πληρότητας, ο έλεγχος νομιμότητας, η αξιολόγηση εύλογου κόστους και ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας των αιτήσεων υπαγωγής του παρόντος καθεστώτος ανατίθεται σε αξιολογητές του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΕΜΠΑ) του άρθρου 24 του ν. 4399/2016, οι οποίοι επιλέγονται από το οικείο Μητρώο με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ.

Ο αξιολογητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του οφείλει να τηρεί τον Οδηγό Δεοντολογίας Αξιολογητών που εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου. Στον Οδηγό Δεοντολογίας εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των αξιολογητών και οι συνέπειες που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων της περ. α της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016, ο οποίος αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και περιλαμβάνει την περιγραφή του τυποποιημένου συστήματος ελέγχου πληρότητας, τις μεθόδους ελέγχου των προϋποθέσεων νομιμότητας και τις μεθόδους αξιολόγησης, πρότυπα κόστη για είδη επενδυτικών σχεδίων και λοιπές οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης.

4. Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης

α. Έλεγχος πληρότητας

Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών, το οποίο εντός 24 ωρών υποχρεούται να αποδεχτεί ή να απορρίψει αιτιολογημένα τη σχετική χρέωση. Το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται από τον αξιολογητή στο ΠΣΚΕ εντός δύο (2) ημερών από την ώρα αποδοχής της χρέωσης, άλλως το επενδυτικό σχέδιο ανατίθεται εκ νέου προς έλεγχο πληρότητας σε άλλον αξιολογητή με την ίδια διαδικασία. Ο έλεγχος πληρότητας διενεργείται με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας.

Κατά τον έλεγχο πληρότητας δεν δίδεται δυνατότητα προσκόμισης διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων. Σε περίπτωση που ο φορέας υποβάλει διευκρινιστικά στοιχεία οικειοθελώς, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη ακόμα και αν δεν έχει εκπνεύσει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής. Εφόσον η υποβληθείσα αίτηση κριθεί πλήρης, το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό σχέδιο προωθείται περαιτέρω. Εάν το επενδυτικό σχέδιο απορριφθεί για λόγους μη πληρότητας της αίτησης υπαγωγής, ο φορέας υποδοχής επανεξετάζει την πληρότητα της αίτησης ως προς τα σημεία για τα οποία κρίθηκε μη πλήρης. Εάν ο φορέας υποδοχής διαπιστώσει ότι η αίτηση είναι πλήρης, το αποτέλεσμα του ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό

σχέδιο προωθείται περαιτέρω. Εάν κρίνει ότι ορθώς απορρίφθηκε η αίτηση για λόγους μη πληρότητας, εκδίδεται σχετική διοικητική πράξη από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος της υπηρεσίας, η οποία γνωστοποιείται στο φορέα μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος. Κατά της απορριπτικής πράξης δεν προβλέπεται το δικαίωμα ένστασης του άρθρου 15, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

β. Έλεγχος νομιμότητας

Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται κατά προτεραιότητα από το ίδιο ως άνω μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών, με βάση τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων και τα σχετικά δικαιολογητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων πραγματοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων: α. πλήρης συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους της παρούσας, του ν. 4399/2016 και του κανονιστικού πλαισίου που εκδίδεται σε εφαρμογή του β. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου γ. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση. Ειδικότερα εξετάζονται:

- Η πλήρωση των προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου ως προς την επιλεξιμότητα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, του αντικείμενου δραστηριότητας, του τύπου εγκατάστασης, των μέσων χρηματοδότησης και εν γένει των στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου νομιμότητας, προκειμένου για την επιλεξιμότητά του

- Η επιλεξιμότητα των δαπανών ανάλογα με τις αιτούμενες κατηγορίες ενισχύσεων, καθώς και η ορθή κατανομή τους ανά ομάδα δαπανών και ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με το Παράρτημα 2. Η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου μετά την αφαίρεση μη επιλέξιμων δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι διατηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου και ότι το επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει το ελάχιστο ύψος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5 ν. 4399/2016.

- Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία ως προς τη νόμιμη λειτουργία και εκπροσώπηση του φορέα, τις πηγές χρηματοδότησης, τον τόπο εγκατάστασης και λοιπά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1.

γ. Αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχος δεικτών βαθμολογίας.

Ταυτόχρονα με τον έλεγχο νομιμότητας, ο ίδιος αξιολογητής διενεργεί την αξιολόγηση εύλογου κόστους και τον έλεγχο δεικτών βαθμολογίας. Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι: α) η εκτίμηση του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, β) η αξιολόγηση της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου, γ) η εξέταση των δεικτών βαθμολογίας με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο Παράρτημα 3 της παρούσας.

3. Το αποτέλεσμα του ελέγχου νομιμότητας, της αξιολόγησης εύλογου κόστους και του ελέγχου δεικτών βαθμολογίας υποβάλλεται από τον αξιολογητή στο ΠΣΚΕ εντός δέκα (10) ημερών από την ώρα αποδοχής της σχετικής χρέωσης στο ΠΣΚΕ, άλλως το επενδυτικό σχέδιο ανατίθεται εκ νέου προς αξιολόγηση σε άλλον αξιολογητή με την ίδια διαδικασία. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, αποστέλλεται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σχετικό μήνυμα από τον αξιολογητή μέσω του ΠΣΚΕ, με το οποίο τάσσεται προθεσμία έως οκτώ (8) ημερών προκειμένου να απαντήσει, που πάντως πρέπει να είναι εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης του ελέγχου νομιμότητας του προηγούμενου εδαφίου. Αν η, ως άνω, προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία ολοκληρώνεται στο σύνολό της.

4. Για τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του Οδηγού Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων συνιστάται τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στην απόφαση ορίζονται η σύνθεση και ο τρόπος επιλογής των μελών, που μπορεί να προέρχονται είτε από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13 ν. 4399/2016 είτε από το ΕΜΠΑ, καθώς και οι αρμοδιότητες και οι κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής, αυτή μπορεί να ορίζει ειδικούς εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της. Η απόφαση συγκρότησης κάθε επιτροπής εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14 ν. 4399/2016.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου και η παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ στην Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Η Επιτροπή, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να επικοινωνεί με τον αξιολογητή για τυχόν διευκρινίσεις επί της αξιολόγησης σχετικά με την ορθή εφαρμογή του νόμου, της προκήρυξης και του Οδηγού Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων αλλά και με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις. Η Επιτροπή επανεξετάζει την έκθεση αξιολόγησης και αποφαινεται υποβάλλοντας το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο ΠΣΚΕ.

5. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ σχετικός προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης (ξεχωριστά για κάθε φορέα υποδοχής) ο οποίος αναρτάται και στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου και περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο την επωνυμία, το ΑΦΜ του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, τον αριθμό φακέλου του, το συνολικό ενισχυόμενο κόστος του, τη συνολική βαθμολογία του και τα συνολικά εγκριθέντα ποσά ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στους φορείς που περιλαμβάνονται στον οικείο προσωρινό πίνακα με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου. Προκειμένου ένα επενδυτικό σχέδιο να μπορεί να συμπεριληφθεί στους προσωρινούς πίνακες κατάταξης, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων νομιμότητας και να συγκεντρώνει την

ελάχιστη προβλεπόμενη βαθμολογία σύμφωνα με το Παράρτημα 3.

Κατά του προσωρινού πίνακα ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ενστάσεις που αφορούν στην εκτίμηση του κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ ο οικείος προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης. Στις περιπτώσεις που η υποβληθείσα αίτηση απορρίπτεται για λόγους που αναφέρονται στις περ. β' ή/και γ' της παραγράφου 2 του παρόντος, το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου και ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.

6. Μετά την εξέταση των ενστάσεων, καταρτίζεται οριστικός πίνακας κατάταξης (ξεχωριστά για κάθε φορέα υποδοχής), κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, τα επενδυτικά σχέδια κατατάσσονται με κριτήριο το μικρότερο ενισχυόμενο κόστος επένδυσης. Τα επενδυτικά σχέδια με βάση τη σειρά κατάταξης τους στον οριστικό πίνακα υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού του κάθε φορέα υποδοχής.

7. Τα επενδυτικά σχέδια, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων με ατομικές αποφάσεις υπαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση των αποφάσεων αυτών είναι:

α. ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

β. ο Υπουργός Εσωτερικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών και

γ. οι Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών, ή το κατά νόμο αρμόδιο όργανο.

Περίληψη της απόφασης αυτής εκδίδεται από τα παραπάνω όργανα, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στη Διαύγεια. Μετά τη σχετική ανάρτηση της περίληψης, η απόφαση υπαγωγής και η περίληψή της κοινοποιούνται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου και μέσω του ΠΣΚΕ. Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ οι αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, ο αριθμός και η ημερομηνία ΦΕΚ και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

8. Αν το επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπαχθεί, είτε για λόγους που αναφέρονται στις περ. β' ή/και γ' της παρ. 2 του παρόντος, είτε γιατί δεν επαρκούν τα σχετικά κονδύλια, εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα ίδια όργανα, η οποία αναρτάται στη Διαύγεια και επίσης κοινοποιείται και μέσω του ΠΣΚΕ στον ενδιαφερόμενο, το σχετικό δε παράβολο δεν επιστρέφεται. Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ οι

αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, καθώς και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

9. Όπου στις διατάξεις της παρούσας γίνεται αναφορά στα αρμόδια όργανα της «παραγράφου Ε1 του άρθρου 14» νοείται αναφορά στα αρμόδια όργανα της παραγράφου 7 του άρθρου 14.

Άρθρο 15 Ενστάσεις

1. Κατά του προσωρινού πίνακα κατάταξης καθώς και της απορριπτικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 14 της παρούσας επιτρέπεται ένσταση του άρθρου 15 του ν. 4399/2016. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ ο οικείος προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης ή εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου του αποτελέσματος της αξιολόγησης σε περίπτωση που η υποβληθείσα αίτηση απορρίπτεται.

2. Για την εξέταση των ενστάσεων συνίσταται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016 Επιτροπή εξέτασης των ενστάσεων η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη, τα οποία προέρχονται από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13. Στην Επιτροπή δύναται να ορίζονται και αναπληρωματικά μέλη. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου της Επιτροπής, αυτή μπορεί να ορίζει ειδικούς εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

3. Τα μέλη της Επιτροπής ή οι ειδικοί εισηγητές οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση ή στην περίπτωση που στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β' βαθμού. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης από τον επενδυτικό φορέα και την παραλαβή της από την Επιτροπή, ορίζεται από τον Πρόεδρό της μέλος της Επιτροπής αρμόδιο να συντάξει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί της ένστασης. Το αρμόδιο για την εισήγηση μέλος της Επιτροπής αποκτά πρόσβαση μέσω του ΠΣΚΕ στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εξέτασης ενστάσεων του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, στο σύνολο των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, στα τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον φορέα και στις αξιολογήσεις που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον αξιολογητή και την Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Οι εισηγητές θα πρέπει να εξετάζουν τα στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τα κριτήρια επί των οποίων υποβάλλεται η εκάστοτε ένσταση και να διατυπώνουν στα σχετικά πεδία του ΠΣΚΕ την κρίση τους και την τεκμηρίωση αυτής.

4. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν

μπορούν να διαφοροποιηθούν. Τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που απαιτούνται κατά τη διαδικασία εξέτασης της ένστασης ζητούνται διά της Επιτροπής από την αρμόδια Υπηρεσία ή τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και υποβάλλονται αναλόγως μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της σχετικής εφαρμογής του ΠΣΚΕ. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των μελών της Επιτροπής με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

5. Το έργο της Επιτροπής συνδράμει Γραμματεία που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται στην εκάστοτε αρμόδια Υπηρεσία οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα της Γραμματείας, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, των εισηγήσεων και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κλυματών, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

6. Η Επιτροπή εξετάζει την ένσταση και βάσει του πορίσματός της διαμορφώνει και υποβάλλει το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο ΠΣΚΕ. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

7. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συντάσσει ετήσια έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τα θέματα των συνεδριάσεων, καθώς και τις αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο λειτουργίας της. Στα μέλη της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει, περί υποβολής δήλωσης παρουσίας τους κατάστασης. Στην περίπτωση που προκύπτουν λοιπά ζητήματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής, έχουν εφαρμογή τα άρθρα 13, 14 και 15 του ν. 2690/1999 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας...», όπως ισχύει.».

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Άρθρο 16 Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος θα είναι ενδιάμεσος διοικητικός έλεγχος και επιτόπιος τελικός έλεγχος και θα διενεργείται αποκλειστικά από εντεταλμένο όργανο ελέγχου.

2. Σκοπός του ελέγχου είναι:

α. η διαπίστωση της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προς τις διατάξεις του ν. 4399/2016, της παρούσας προκήρυξης, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων των αποφάσεων υπαγωγής,

β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παρ. 7 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις που διενεργούνται μετά από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23. Η πιστοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου θεμελιώνει για τον φορέα της επένδυσης απόλυτη προτεραιότητα στη χρονική κατάταξη αιτημάτων ελέγχου, ανά καθεστώς ενίσχυσης, για την καταβολή της προβλεπόμενης ενίσχυσης του άρθρου 20. Παρέκκλιση από τη σειρά προτεραιότητας μπορεί να υπάρξει για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για τους υπόλοιπους δικαιούχους. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι λόγοι απρόβλεπτης και έκτακτης ανάγκης, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Αν, στο πλαίσιο πιστοποίησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, της περ. α', έχουν καταβληθεί και προκαταβολές έργου για το επενδυτικό σχέδιο, αναγνωρίζεται και πιστοποιείται κόστος προκαταβολών μέχρι ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) κατά κατηγορία δαπανών στην ημεδαπή και μέχρι ποσοστό 50% για τις αντίστοιχες δαπάνες που πραγματοποιούνται για την προμήθεια μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού από την αλλοδαπή, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των ανωτέρω πιστοποιούμενων δαπανών για προκαταβολές δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Οι δαπάνες για τις προκαταβο-

λές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα παραστατικά, όπως προεμβάσματα, ανοίγματα πιστώσεων, διάτρητες ή απλές αποδείξεις, και να συνοδεύονται από συμφωνητικό παραγγελίας με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων.

4. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση της Υπηρεσίας.

5. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του ΠΣΚΕ.

6. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και της τήρησης των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης,

β) αν διαπιστώσει ελλείψεις ή σσωνος σημασίας που αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου είτε στην επένδυση, διατάσσει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου,

γ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, διατάσσει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση,

δ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18, 21 και 23 της παρούσας.

7. Για την υποβολή του αιτήματος ελέγχου απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην απόφαση υπαγωγής. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ανώτερο των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Για την υποβολή νέου αιτήματος ελέγχου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υποβάλει αίτηση ελέγχου πιστοποίησης του 50% το παράβολο ανέρχεται στο ήμισυ του συνολικού παραβόλου. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

8. Τα Όργανα Ελέγχου Επενδύσεων του παρόντος συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με την απόφαση αυτή ορίζεται ο αριθμός των μελών τους, που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από δύο, και η ιδιότητά τους, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και με τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης, ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους, ανάλογα και με το είδος του ελέγχου, οι αρμοδιότητές τους, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού. Η απόφαση συγκρότησης εκάστου οργάνου Ελέγχου επένδυσης εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016.

9. Εκδίδεται και δημοσιεύεται Οδηγός Ελέγχου Επενδύσεων από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

ο οποίος εξειδικεύει τη μέθοδο και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την ορθή εκτέλεση του ελέγχου και την ισότιμη αντιμετώπιση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων.

10. Μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην περ. α' του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, δύναται να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου και να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, χωρίς διενέργεια ελέγχου, κατ' επιλογή του φορέα. Στην περίπτωση αυτή, μαζί με τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων σχετικές βεβαιώσεις υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) υπογεγραμμένες από ορκωτό λογιστή και, όπου απαιτείται από το είδος και τους όρους υπαγωγής της επένδυσης, πολιτικό μηχανικό, μηχανολόγο μηχανικό ή άλλης επαγγελματικής ειδικότητας φυσικό πρόσωπο. Η αρμόδια Υπηρεσία ελέγχει την πληρότητα του αιτήματος ελέγχου και των ως άνω βεβαιώσεων και αναλόγως εισηγείται την έκδοση ή μη της σχετικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείται καταβολή του παραβόλου της παρ. 7. Η πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) με την ως άνω διαδικασία υπόκειται σε δειγματοληπτικό έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι απαιτούμενες ειδικότητες των επαγγελματιών που υπευθύνως βεβαιώνουν για την υλοποίηση της επένδυσης σύμφωνα με τον ν. 4399/2016, οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση μη πλήρωσης των προϋποθέσεων πιστοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%), καθώς και κάθε αναγκαία ρύθμιση για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Με όμοια απόφαση ορίζονται τα καθεστώτα του παρόντος και τα είδη ενισχύσεων που αυτή αφορά. Οι ρυθμίσεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 3, όσον αφορά στην αναγνώριση και πιστοποίηση των προκαταβολών έργου που έχουν καταβληθεί για το επενδυτικό σχέδιο, ισχύουν και για την πιστοποίηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον κατά τις διατάξεις της παρούσας.

Όπου στις διατάξεις της παρούσης γίνεται αναφορά στην υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του επενδυτικού σχεδίου, αυτή δύναται να πιστοποιείται και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο.

11. Μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην περ. β' του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, δύναται να πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την καταβολή της ενίσχυσης από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, κατ' επιλογή του φορέα. Στην περίπτωση αυτή, υποβάλλεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων έκθεση ελέγχου περί ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, υπογεγραμμένη από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή

ή ελεγκτική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένος/η στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 και που διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικής ευθύνης ποσού τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ανά συμβάν και συνολικού ποσού τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ ετησίως. Με αυτήν συνυποβάλλονται η έκθεση ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4449/2017 υπογεγραμμένη από τον, ως άνω, ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή την ελεγκτική εταιρεία και σχετική βεβαίωση υλοποίησης από πολιτικό μηχανικό, καθώς και, όπου απαιτείται από το είδος και τους όρους υπαγωγής της επένδυσης, από μηχανολόγο μηχανικό ή και λογιστή - φοροτεχνικό Α' τάξης για τις οικονομικές καταστάσεις ή άλλης επαγγελματικής ειδικότητας πρόσωπο. Η αρμόδια Υπηρεσία διαπιστώνει την πληρότητα της έκθεσης ελέγχου και τη συμφωνία των πιστοποιηθέντων με τις διατάξεις του αντίστοιχου θεσμικού πλαισίου και των σχετικών βεβαιώσεων και, εφόσον βεβαιώνονται ανεπιφύλακτα η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εισηγείται την έκδοση της σχετικής απόφασης. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται ελλείψεις στην υπό έλεγχο επένδυση, εφαρμόζονται αναλογικά οι περ. β' και δ' της παρ. 6 του άρθρου 16, αντίστοιχα. Στην κατά τα ως άνω διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν απαιτείται καταβολή του παραβόλου της παρ. 7.

Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης σύμφωνα με την ως άνω διαδικασία υπόκειται σε δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργείται από πενταμελή επιτροπή αποτελούμενη από: α) δύο (2) υπαλλήλους της αρμόδιας Υπηρεσίας που ορίζεται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 14, β) ένα (1) μέλος που ορίζεται από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, γ) ένα (1) μέλος που ορίζεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και δ) ένα (1) μέλος που ορίζεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Το πόρισμα της πενταμελούς επιτροπής κοινοποιείται στην αρμόδια Υπηρεσία.

Σε περίπτωση που κατά τον ως άνω δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστωθούν αποκλίσεις και ανακρίβειες δηλώσεις σε σχέση με όσα έχουν αναρτηθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23 της παρούσης.

Αν από τον δειγματοληπτικό έλεγχο της παρούσας διαπιστωθούν σοβαρές παραβάσεις των διατάξεων ως προς την πληρότητα της έκθεσης ελέγχου του άρθρου 32 του ν. 4449/2017 του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ως προς την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας, η υπόθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για περαιτέρω έλεγχο και την τυχόν επιβολή κυρώσεων της παρ. 10 του άρθρου 35 του ν. 4449/2017.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ε.Λ.Τ.Ε., καθορίζεται το ελεγκτικό πλαίσιο (Διεθνή Πρότυπα) βάσει του οποίου διενεργούνται οι έλεγχοι σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4449/2017. Με απόφαση

του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα συγκεκριμένα αντικείμενα ελέγχου σχετικά με την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας σύμφωνα με τον ν. 4399/2016, καθώς και κάθε αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για τη ρύθμιση των θεμάτων της παρούσας. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι απαιτούμενες ειδικότητες των λοιπών επαγγελματιών, καθώς και οι διαδικασίες για τη συγκρότηση και λειτουργία της πενταμελούς επιτροπής, καθορισμού της αποζημίωσης των μελών της και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Όπου στις διατάξεις της παρούσης Προκήρυξης γίνεται αναφορά στην ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, αυτή δύναται να πιστοποιείται και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο.

Η διενέργεια ελέγχων των επενδυτικών σχεδίων από ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρούσας θεωρείται υποχρεωτικός έλεγχος. Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν έλεγχο σε επενδυτικά σχέδια, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζουν αναλογικά στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου τις διατάξεις περί απαγόρευσης παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών που ισχύουν για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και στον ν. 4449/2017. Πέραν των ανωτέρω, απαγορεύεται να διενεργούν έλεγχο σε επενδυτικά σχέδια, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος, ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, οι οποίοι/οποίες συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στην εκπόνηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.

2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παραγράφου 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής:

α) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,

β) αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης, σύμφωνα με την περ. η) της παρ. 3 του άρθρου 21,

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

δ) αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, ε) παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18, στ) εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21.

3. Τα αιτήματα της παραγράφου 2 υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ν. 4399/2016 και εξειδικεύονται στην παρούσα.

4. Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων.

α) Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση: (i) προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και (ii) ουσιωδών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και (iii) μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 5% της εγκεκριμένης ή/και (iv) μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 3.γ. του άρθρου 5 της παρούσας). Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 καθώς και οι παρακάτω όροι:

i. Η μεταφορά επιλέξιμων δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της αντίστοιχης ομάδας δαπανών και το 100% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της κατηγορίας. Η τελευταία προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση προσθήκης νέας κατηγορίας δαπάνης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να επέρχεται αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους της ομάδας δαπανών. Τυχόν υπερβάλλον κόστος δεν ενισχύεται.

ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών των άρθρων 8 και 9 της παρούσης ήτοι, α) δαπανών για περιφερειακές ενισχύσεις β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) γ) δαπανών

εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.), όπως αυτές προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής.

iii. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

iv. Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 5% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και τεκμηρίωση του κόστους με πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών ή συμβάσεις ανάθεσης, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, συνοδεύεται από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περίπτωση αρχικής επένδυσης 3.γ. του άρθρου 5 της παρούσας), ο φορέας θα πρέπει να συνυποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την αιτούμενη τροποποίηση, πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 δικαιολογητικά (παρ. Δ.7.iii, απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία τους κατά το χρόνο της αίτησης υπαγωγής).

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου

vii. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο είχε λάβει βαθμολογία για την αξιοποίηση αργούντος κτηριακού δυναμικού, η αιτούμενη αλλαγή δεν πρέπει να επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα

είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου Δ1 του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

viii. Σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα της επένδυσης υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο, τυχόν αίτημα τροποποίησης εξετάζεται υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει να υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο.

β) Αιτήματα αλλαγής του φορέα της επένδυσης κατά την υλοποίηση, λόγω συγχώνευσης ή λόγω απόσχισης του κλάδου στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.

ii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

iii. Εφόσον ο φορέας της επένδυσης ενισχύεται με πρόσθετο ποσό επιχορήγησης ως επιχείρηση της περ. ε του άρθρου 12 του ν. 4399/2016, ο νέος φορέας θα πρέπει να πληροί την ίδια συνθήκη.

iv. Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα για την αλλαγή β) σε περίπτωση συγχώνευσης, Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης καθώς και τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στο ν. 4399/2016. γ) σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης δ) Δήλωση Μεγέθους για τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου και του φορέα της επένδυσης, συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο Παράρτημα 1, παρ. Δ.6 της παρούσας, επίκαιρα κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής ε) τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του σημείου iii ανωτέρω, εφόσον απαιτείται

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

Εφόσον το αίτημα αλλαγής φορέα υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, γίνεται αποδεκτό υπό τον όρο συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο

αντικείμενο, καθ' όλο το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των εδαφίων α, γ και ε της προηγούμενης παραγράφου και εκδίδεται απόφαση έγκρισης της μεταβολής.

γ) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

ii. Εφόσον το επενδυτικό σχέδιο υπάγεται στην περίπτωση Ειδικής κατηγορίας ενισχύσεων του άρθρου 12 του ν. 4399/2016, εξακολουθούν να πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

iii. Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος, β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης, γ) τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας δικαιολογητικά, για την τεκμηρίωση του σημείου ii, εφόσον απαιτείται δ) δήλωση του φορέα.

iv. Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β.

δ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους παρακάτω όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 της παρούσας προκήρυξης.

ii. Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρ. Δ1 του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

iii. Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση, β) έγγραφα/στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτού-

νται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης. Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης, ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, βάσει των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 5 της παρούσας, γ) Επικαιροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει των πινάκων του υποδείγματος που είχε υποβληθεί κατά την υπαγωγή οι οποίοι θα μεταβάλλονται μόνο ως προς τα νέα δεδομένα βάσει της αιτούμενης αλλαγής, προκειμένου να υπολογίζονται εκ νέου οι δείκτες ιδίων και διαθέσιμων κεφαλαίων και ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεωλυσίων).

ε) Αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18 της παρούσας, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Το αίτημα υποβάλλεται πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτό χωρίς να απαιτείται έκδοση απόφασης, εφόσον πιστοποιείται η υλοποίηση εντός της παραπάνω προθεσμίας του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης, όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής ανεξάρτητα από τυχόν μεταγενέστερη απόφαση τροποποίησης.

ii. Η υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου εντός της παραπάνω προθεσμίας ολοκλήρωσης, πιστοποιείται μετά από έλεγχο αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με το άρθρο 16, εφόσον ο φορέας υποβάλει αίτηση ελέγχου υλοποίησης του 50% εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης προθεσμίας ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 18.

iii. Αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης και για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από: α) επιστολή του φορέα στην οποία αναφέρονται αναλυτικά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας, β) επίσημα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω, γ) τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

στ) Αιτήματα έγκρισης εκμίσθωσης της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.

ii. Το αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) σχέδιο σύμβασης εκμίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής, β) επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή ως προς την πρόθεση ή και τον προγραμματισμό λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, γ) εταιρικό προφίλ και αντίγραφο τελευταίου καταστατικού του μισθωτή, δ) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.

5. Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια Υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το αρμόδιο όργανο για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής εφόσον το αίτημα υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στο φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται κατ' ουσία και αρχαιοθετείται.

6. α) Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, στις περιπτώσεις αλλαγής επωνυμίας ή/και νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης, οι οποίες διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων του φορέα σύμφωνα με τις παραγράφους 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας. Για την έκδοση τροποποιητικής απόφασης, κατά την γνωστοποίηση της μεταβολής συνυποβάλλεται υποχρεωτικά ισχύον καταστατικό της επιχείρησης και βεβαίωση της μεταβολής στο Γ.Ε.ΜΗ.

β) Εφόσον κατά τη γνωστοποίηση μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας, προδήλως διαπιστώνεται ότι, λόγω αυτής ο φορέας έπαυσε να είναι πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση, ή επίκειται έκδοση διοικητικής πράξης καταβολής ενισχύσεων, η υπηρεσία προβαίνει αυτεπάγγελτα σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής.

7. Για την υποβολή αιτημάτων της παρ. 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του ν. 4399/2016.

Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου 7 του άρθρου 14.

2. α. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

ββ. υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

β. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση, παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση α', μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ μέσα στην αρχική ή την παραταθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης.

3. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών, καθώς και με τη δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις εργασίας (εκφρασμένων σε Ε.Μ.Ε.) που ορίζονται με την απόφαση υπαγωγής. Οι λοιπές θέσεις πρέπει να δημιουργούνται μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

4. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 23.

Άρθρο 19

Διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Ο έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης διενεργείται κατόπιν υποβολής του αιτήματος του άρθρου 18, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16.

2. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπως αυτός αποτυπώνεται στην απόφαση ολοκλήρωσης και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά είχαν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 20

Καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από το δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών.

Στην περίπτωση αυτή, εναπομένει ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογι-

κό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

δ. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4399/2016 εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (ΔΦΑ) της περίπτωσης ιβ' της παρ. 3 του άρθρου 21 και κάθε συναφές θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παρ.

2. Επιχορήγηση

α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί κατόπιν σχετικού αιτήματος να καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της υλοποίησης του 50% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της ρύθμισης της περίπτωσης α', καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε Τραπεζικά Ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

α. Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης από το φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ. Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεδόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

6. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον ν. 4399/2016 καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ή και από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

7. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου, εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21, επιστρέφονται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον ν. 4174/2013 (Α' 170).

Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, αυτό προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

1. Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, πλέον των οριζόμενων στο άρθρο 6, να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

2. Ορίζεται διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του, όπως αυτή προσδιορίζεται στις αποφάσεις ολοκλήρωσης, ως εξής: τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης. Σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, το παραπάνω διάστημα προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 της παρούσας.

3. Οι φορείς, μετά την υπαγωγή τους στον παρόντα νόμο και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων οφείλουν:

α. να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής,
β. να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης,
γ. να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,

δ. να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,

ε. να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

ζ. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 17 και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής υπέχει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση εκμίσθωσης της επένδυσης πριν από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,

Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι συμβάσεις μίσθωσης των φορέων επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού, οι οποίες αφορούν εμπορικά καταστήματα και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός της ενισχυόμενης επένδυσης και συνάπτονται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου είτε πριν από αυτήν, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

η. να μην συγχωνευθούν ή διασπασθούν χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 17. Η έγκριση δίνεται υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς επίσης υπό τον όρο ανάληψης από το νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής,

θ. να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται ανάκληση της απόφασης υπαγωγής, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής,

ι. να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους (νέες ή υφιστάμενες), όπως προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, με την επιφύλαξη της περ. γ της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4399/2016,

ια. να αναρτούν στο τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του αναπτυξιακού νόμου,

ιβ. να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) μέσω ΠΣΚΕ στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής,

ιγ. να διατηρούν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες, βάσει των οποίων έτυχαν ειδικής αντιμετώπισης στην αξιολόγηση και στις παρεχόμενες ενισχύσεις, σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ', ε', στ', η', θ' και ι' του άρθρου 12.

4. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των περιπτώσεων ε' και θ' της προηγούμενης παραγράφου, με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

5. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10), έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς, στην αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 της παρούσας, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και αφορούν στα εξής:

- α) τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- β) πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- γ) τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,
- δ) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 10% των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, βάσει καταλόγου που καταρτίζεται μέσω του ΠΣΚΕ. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να συμπεριληφθούν επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προέκυψαν ενδείξεις για μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της παρούσας.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την παρακολούθηση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των περ. β', γ', δ', ε', στ', και ι' (για την ενίσχυση μισθολογικού κόστους) της

παραγράφου 3 του άρθρου 21 της παρούσας ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με το Γ.Α.Κ., ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων το σύνολο της ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβολής του συνόλου τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 21 της παρούσας μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να ανακτηθεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή ανακτηθεί μέρος αυτής προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων υπαγωγής του άρθρου 12 της παρούσας, το τμήμα της χορηγηθείσας ενίσχυσης με τη μορφή επιχορήγησης μετατρέπεται σε φορολογική απαλλαγή, η ένταση της οποίας παραμένει στο 70% της μέγιστης έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 11 της παρούσας. Το προβλεπόμενο διάστημα χρήσης της φορολογικής απαλλαγής εκκινεί από το χρόνο πιστοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου ή από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της παρούσας και δεν μετατοπίζεται στο χρόνο διαπίστωσης της σχετικής παράβασης. Τυχόν ποσά επιχορήγησης που έχουν καταβληθεί επιστρέφονται εντόκως.

4. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιστρέφεται η χορηγηθείσα ενίσχυση,

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

5. Οι συνέπειες, που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 21 της παρούσας επιβάλλεται

στο φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 3% της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση της κατ'εξακολούθηση παραβίασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της παρούσας και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος άρθρου.

7. Για την επιβολή των κυρώσεων των παραγράφων 2 και 3 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ιδίως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής. Η επιβολή μερικής επιστροφής της εγκριθείσας ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% και 30%, βάσει των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο κριτηρίων.

8. Με την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4399/2016 καθορίζονται οι διαδικασίες ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής και ανάκτησης ενισχύσεων, ο τρόπος επιβολής προστίμου και είσπραξής του και κάθε άλλο συναφές με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα.

9. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, την καταβολή των οφειλόμενων φόρων, τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 24

Μητρώο Αξιολογητών

1. Οι αξιολογητές των επενδυτικών σχεδίων προέρχονται από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του π.δ. 33/2011 (Α' 83), βάσει ηλεκτρονικής κλήρωσης.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των αξιολογητών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των αξιολογητών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 25

Μητρώο Ελεγκτών

1. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων αξιοποιείται το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) του π.δ. 33/2011 (Α' 83).

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των ελεγκτών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των ελεγκτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Ελεγκτών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 26

Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών

1. Με την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4399/2016 συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών. Η επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από υπαλλήλους του ως άνω Υπουργείου ή και των Περιφερειών. Η Επιτροπή αυτή ασκεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 13 τις εξής αρμοδιότητες:

α. εξετάζει τις αιτήσεις των υποψήφιων αξιολογητών και ελεγκτών και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό, με απόφαση του οποίου εγγράφονται στα Μητρώα,

β. παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εγγεγραμμένων στα Μητρώα στις διατάξεις της παρούσας, καθώς και την ορθή εφαρμογή εκ μέρους τους του κανονιστικού πλαισίου,

γ. μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τους εγγεγραμμένους στα Μητρώα, να επιβάλει την προσωρινή τους παύση, καθώς και να εισηγείται προς τον Υπουργό την οριστική διαγραφή τους, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται πλημμελής ή εκπρόθεσμη εκπλήρωση των καθηκόντων τους,

δ. διενεργεί ελέγχους στις εκθέσεις αξιολόγησης ή ελέγχου που υποβάλλουν οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα,

ε. συντάσσει Οδηγό Διαχείρισης των δύο Μητρώων, ο οποίος περιλαμβάνει τα σχετικά με τα προσόντα και την αξιολόγηση των εγγεγραμμένων σε αυτά.

2. Η Επιτροπή στο τέλος κάθε έτους υποβάλει έκθεση προς τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εφαρμογής του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή τους.

3. Οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες λειτουργίας της Επιτροπής θα εξειδικεύονται στην απόφαση σύστασής της.

Άρθρο 27

Γνωμοδοτική Επιτροπή

Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος, εκδίδονται κατόπιν γνωμοδότησης Γνωμοδοτικών Επιτροπών. Οι Επιτροπές αυτές συνιστώνται και συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου 7 του άρθρου 14. Στην απόφαση συγκρότησης ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, τυχόν ειδικές περιπτώσεις σχετικά με την έκδοση αποφάσεων τροποποιήσεων, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15). Τα μέλη αυτά προέρχονται από στελέχη των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 13, συναρμόδιων υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων, με εμπειρία σε θέματα της παρούσας απόφασης και του ν. 4399/2016, καθώς και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και ειδικούς σε θέματα επενδύσεων και η ηγεσία τους ορίζεται διетής. Στις Επιτροπές συμμετέχει ο Νομικός Σύμβουλος ή Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του οικείου Φορέα, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών των ως άνω Επιτροπών. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Άρθρο 27Α

Δεν απαιτείται δημοσίευση των αποφάσεων συγκρότησης των συλλογικών οργάνων του παρόντος, όπως των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, των επιτροπών εξέτασης των ενστάσεων, των οργάνων ελέγχου επενδύσεων, της Επιτροπής Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών και των γνωμοδοτικών επιτροπών αλλά απαιτείται η ανάρτηση στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ Ν.4399/16**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του ν.4399/16	
A. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής.....	
B. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή – Οριστική υποβολή αίτησης.....	
Γ. Στοιχεία και δικαιολογητικά της Αίτησης Υπαγωγής.....	
1. Οικονομοτεχνική μελέτη	
2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής	
3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:	
4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα.....	
5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις:.....	
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ	
7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/16 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).....	
8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.....	
9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.....	
9.1. Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές	
9.2. Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.....	
9.3. Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον.....	
9.4. Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης.....	
10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.....	
11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης.....	

12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).....
13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού .....
14. Συνδρομή κριτηρίων άρθρου 12 / Τεκμηρίωση Βαθμολογίας σχετικών Δεικτών .....
- 14.1. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξωστρεφούς επιχείρησης .....
- 14.2. Στοιχεία τεκμηρίωσης της ιδιότητας της καινοτόμου επιχείρησης .....
- 14.3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της συγχώνευσης, ή της πρόθεσης συγχώνευσης, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων και της νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας αυτών .....
- 14.4. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αύξησης της απασχόλησης .....
- 14.5. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αυξημένης προστιθέμενης αξίας (σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους) .....
15. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργούντος κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου .....
16. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων δανείων μετά την επένδυση).....
17. Στοιχεία τεκμηρίωσης χαρακτήρα κινήτρου.....
18. Πρόσθετα δικαιολογητικά επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.....
- Προσάρτημα Παραρτήματος 1: Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 για το Καθεστώς Ενισχύσεων Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Ν.4399/2016 .....
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων.....
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Καθορισμός στοιχείων αξιολόγησης, δεικτών βαθμολογίας και στάθμισης των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του νόμου 4399/2016.....
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Προστιθέμενη Αξία της παραγράφου ζ, του άρθρου 12, του νόμου 4399/2016.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Καθορισμός των δικαιολογητικών που συνοδεύουν το αίτημα τακτικού ελέγχου στα Καθεστώτα Ενισχύσεων του ν.4399/16.....

www.sate.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του ν.4399/16

Η Αίτηση Υπαγωγής και όλα τα στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά του οικείου ηλεκτρονικού φακέλου τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

A. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής

Για την υπαγωγή στις διατάξεις του καθεστώτος «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» υποβάλλεται **Αίτηση Υπαγωγής** ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), η οποία περιλαμβάνει:

- ο στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ.
- ο πραγματικές, σαφείς και ορισμένες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου
- ο **Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 (Υ.Δ.)**, βάσει του υποδείγματος που παρατίθεται στο Προσάρτημα 1 του παρόντος. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα ή από όλους τους συμμετέχοντες εφόσον ο φορέας είναι υπό σύσταση, με ηλεκτρονική υπογραφή ή με χειρόγραφη υπογραφή θεωρημένη για το γνήσιο από αρμόδια υπηρεσία.
- ο αναλυτικά τεχνικοοικονομικά και λοιπά στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, συνοδευόμενα από έγγραφα και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως προσδιορίζονται αναλυτικά στη συνέχεια.

B. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή – Οριστική υποβολή αίτησης

Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ (προσωρινή υποβολή) και ακολουθεί εκτύπωση του εντύπου «Ερωτηματολόγιο» (σε μορφή αρχείου pdf), το οποίο υπογράφεται με ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της επένδυσης ή σε περίπτωση υπό σύσταση φορέα, από τα φυσικά πρόσωπα ή τους εκπροσώπους των νομικών προσώπων που θα συστήσουν το φορέα. Στη συνέχεια το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και ακολουθεί η οριστική υποβολή της αίτησης.

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: **α.** μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και **β.** μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται ηλεκτρονικά από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει, υποχρεωτικά κατά τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου, ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Γ. Στοιχεία και δικαιολογητικά της Αίτησης Υπαγωγής

1. Οικονομοτεχνική μελέτη

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο word που επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και να περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τα ακόλουθα:

- **Εισαγωγή:** Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς

και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5).

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου

α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης – σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

Η εταιρική μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

γ. Μετοχικό/ Εταιρικό / Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

δ. Στοιχεία μετόχων /εταίρων / μελών του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών).

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας και τυχόν σχόλια-παρατηρήσεις επί των απολογιστικών στοιχείων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

στ. Στην περίπτωση που ο φορέας κρίνει ότι πληρεί τα χαρακτηριστικά των ειδικών κατηγοριών ενισχύσεων του άρθρου 12, αναφορά και αιτιολόγηση της ιδιότητας της επιχείρησης ανά περίπτωση (εξωστρεφής, καινοτόμα, αυξημένης απασχόλησης, αυξημένης προστιθέμενης αξίας κ.λ.π.).

ζ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, με βάση την **εταιρική σύνθεση** που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει **κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου**, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στο οικείο εδάφιο του παρόντος. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύψει ή έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιριών, για κάθε χρήση πριν τη συγχώνευση που περιλαμβάνεται εντός των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

- Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού.

Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του ΠΣΚΕ), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή/και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός

περιφερειακών ενισχύσεων

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται για το μισθολογικό κόστος απαιτείται να περιγράφεται το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου κατά τα ανωτέρω και να αναλύονται οι επιλέξιμες δαπάνες αυτού, καθώς επίσης να αναλύεται και να τεκμηριώνεται ο τρόπος υπολογισμού του εκτιμώμενου μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 129229/24-11-2017 (Β' 4122), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα

πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής απαιτείται αναλυτική αναφορά της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στη σχετική ΚΥΑ (όπως π.χ. ενδεικτικά, προσδιορισμός του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης του σχεδίου, υποχρέωση ή όχι υποβολής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, επιδιωκόμενοι στόχοι, κ.α)

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 108621/17-10-2016 (Β' 3410), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, απαιτείται αναλυτική αναφορά της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στη σχετική ΚΥΑ.
- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 43965/30-11-1994, ΦΕΚ Β'922) εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων, απαιτείται αναλυτική περιγραφή των έργων / δαπανών ανά κατηγορία επενδυτικών έργων εκσυγχρονισμού σύμφωνα με την παρ. 2 της ΚΥΑ

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή / και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική).

Ειδικότερα:

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.γ του Άρθρου 5, (διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.δ του Άρθρου 5 (θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή.

- Ενότητα Γ: Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας)

Παρουσίαση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης σε συσχετισμό με τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχετικό Πίνακα Απασχόλησης του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά. Ειδικότερα:

- α.** Τεκμηρίωση του υπολογισμού των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε ΕΜΕ κατά τους 12 τελευταίους μήνες πριν την υποβολή της αίτησης παραγωγής στις διατάξεις του καθεστώτος σε συμφωνία με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.
- β.** Ανάλυση των δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης και τεκμηρίωση του υπολογισμού αυτών σε ΕΜΕ. Η ανάλυση των δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης πρέπει να συνδέεται με τη φύση και το μέγεθος της επένδυσης, και να διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της επένδυσης. **Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με τη μορφή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, σαφής προσδιορισμός των ειδικοτήτων και της εκπαιδευτικής βαθμίδας των απασχολούμενων στις θέσεις των οποίων το μισθολογικό κόστος ενισχύεται.

- Ενότητα Δ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

Ειδικά για την περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που αιτούνται επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ο φορέας παρέχει επαρκή τεκμηρίωση για τον προϋπολογισμό κόστους μισθοδοσίας ανά δημιουργούμενη θέση απασχόλησης (ενδεικτικά,

παράθεση στοιχείων αγοράς, στοιχεία μισθοδοσίας υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης, συμβάσεις κ.α.)

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,
- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

- Ενότητα Ε: Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου

α. Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων – υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.)

β. Τυχόν σχόλια–παρατηρήσεις επί των σχετικών πινάκων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα κάτωθι Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και συνυποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ.

- **Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης** (αρχείο xls στο οποίο θα πρέπει να εμφανίζονται και οι συναρτήσεις υπολογισμού των τιμών)

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

- **Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:** Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α'33) είτε του ν. 4178/2013 (Α'174) είτε του ν. 4495/2017 (Α'167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

- Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού
- Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΚΑ για την υπαγωγή στο νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό)
- Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΚΑ και συνοδεύουν την δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης

2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής

Υποβάλλεται εκτύπωση e-Παραβόλου (ή διπλότυπο πληρωμής του στη Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα προκήρυξη (Άρθρο 13). Η εξόφληση του παραβόλου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και να τεκμηριώνεται με την υποβολή σχετικού δικαιολογητικού. Επισημαίνεται ότι το απαιτούμενο παράβολο υπολογίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και όχι επί του ενισχυόμενου τμήματος αυτού.

3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:

- i. Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ. Για τους φορείς της παρ. 1δ του Άρθρου 6 πιστοποιητικό καταχώρησης στο οικείο Μητρώο, όπως αυτό ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους (Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για τις Κοιν.Σ.Επ., Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ) και τις Αγροτικές

Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), Μητρώο της Υ.Α. του άρθρου 37 του ν.4384/2016 για τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ))

Ως χρόνος ίδρυσης νοείται ο χρόνος ίδρυσης που αποτυπώνεται στο πιστοποιητικό καταχώρησης του φορέα στο οικείο μητρώο. Για επιχειρήσεις που προέρχονται από μετατροπή, ως χρόνος ίδρυσης νοείται αυτός της αρχικής σύστασής τους.

Για υφιστάμενες που έχουν προκύψει από συγχώνευση ή για συγχωνευόμενες επιχειρήσεις του άρθρου 12 περ.γ, ως χρόνος ίδρυσης νοείται α) σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει προκύψει με δημιουργία νέας εταιρείας, ο χρόνος ίδρυσης αυτής, (β) σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει προκύψει με απορρόφηση, ο χρόνος ίδρυσης της απορροφώσας επιχείρησης.

- ii. Ισχύον καταστατικό (για όλες τις περιπτώσεις εκτός ατομικών επιχειρήσεων).
- iii. Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα.
- iv. Στοιχεία πιστοποίησης της σύνθεσης του φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (δεν αφορά εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά και προσωπικές εταιρείες):
Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων / εταίρων / μελών του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής / εταιρικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.
- v. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους / εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα.

- i. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- ii. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- iii. Πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης
- iv. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.
Σε περίπτωση που το Πρωτοδικείο δεν εκδίδει το πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση και εφόσον στο υποβληθέν πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου δεν υπάρχει σχετική αναφορά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους / εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών του άρθρου 12 παρ. γ' η οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται για καθεμία από τις υπό συγχώνευση εταιρείες.

5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις:

- i. Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές
- ii. Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν) του τελευταίου οικονομικού έτους, των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων

- iii. Έντυπο Ε3 των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων
- iv. Οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, υπογεγραμμένα
- v. Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους / εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ

Υποβάλλεται Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003 και το Υπόδειγμα 2003/С 118/03, υπογεγραμμένη (ψηφιακά ή με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής) από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα. Η Δήλωση ΜΜΕ συμπληρώνεται με βάση τη μετοχική/εταιρική σύνθεση του φορέα κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, όπως δηλώνεται στο αίτημα υπαγωγής.

Η Δήλωση συνοδεύεται από **διάγραμμα συμμετοχών** όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις -μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες) συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά με το φορέα της επένδυσης. Το διάγραμμα συμμετοχών υποβάλλεται από όλους του φορείς επενδυτικών σχεδίων με σχετική αναφορά αν δεν υπάρχουν συμμετοχές κατά τα παραπάνω οριζόμενα.

Για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του φορέα κατά τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποβάλλονται:

- στοιχεία τεκμηρίωσης της μετοχικής-εταιρικής σύνθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3iv της παρούσας καθώς και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων (για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας) ή αντίστοιχα έντυπα Ε3 (για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας). Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές.
- Υποβληθείσες ΑΠΔ των 3 τελευταίων ημερολογιακών ετών, για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρησή του συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης.

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υπάγεται στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων των περιπτώσεων α, β και δ του άρθρου 12 τα ανωτέρω δικαιολογητικά τεκμηρίωσης μεγέθους ΜΜΕ υποβάλλονται με βάση την εταιρική σύνθεση και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής εφόσον αυτή διαφέρει από την εταιρική σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών του άρθρου 12 παρ. γ', τα ανωτέρω δικαιολογητικά τεκμηρίωσης μεγέθους ΜΜΕ υποβάλλονται ξεχωριστά για καθεμία από τις υπό συγχώνευση ή συγχωνευθείσες εταιρείες με βάση την εταιρική τους σύνθεση κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν.4399/16 (22-06-2016).

7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/16 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).

- i. Στις περιπτώσεις β, γ και δ της παρ. 3 του άρθρου 5 (επέκταση δυναμικότητας, διαφοροποίηση παραγωγής, θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας):

Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας. Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα της μονάδας) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής.

- ii. **Στην περίπτωση γ της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/16 (διαφοροποίηση της παραγωγής) υποβάλλονται επιπλέον των δικαιολογητικών της προηγούμενης παραγράφου:**

Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, το οποίο θα περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν το αίτημα υπαγωγής, των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, **σε πλήρη συμφωνία** με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης.

Επισημαίνεται ότι ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων (περιπτώσεις ββ, γγ, δδ, εε, παρ. 4γ, άρθρου 7 ν. 4399/16) συνιστά περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής **του συνόλου** της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (περίπτωση δ άρθρου 5 ν.4399/16).

Ειδικότερα στη περίπτωση γγ εκ των ανωτέρω περιπτώσεων της παραγράφου 4γ του άρθρου 7 του ν. 4399/2016 που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε εκσυγχρονισμό μονάδας που έχει διακόψει την λειτουργία της χωρίς να έχει γίνει αλλαγή χρήσης συνυποβάλλονται και βεβαιώσεις αρμοδίων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η μονάδα έχει διακόψει την λειτουργία της για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (υποχρεωτικά δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την διακοπή λειτουργίας της ξενοδοχειακής μονάδας ή τη θέση σε αδράνεια και επικουρικά μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ ή και πιστοποιητικό ΓΕΜΗ).

- iii. **Στην περίπτωση ε της παρ. 3, Άρθρο 5 του Ν.4399/2016 (απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει)** υποβάλλονται (ανά περίπτωση όπου απαιτείται):

α. Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεντρωτικές καταστάσεις μισθοδοσίας και λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας)

β. Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία των ακινήτων (κτίρια) αφαιρουμένης της αξίας του γηπέδου επί του οποίου έχουν ανεγερθεί και θα βεβαιώνεται ότι η κατασκευή τους είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία. Σε περίπτωση που τμήμα των κτιριακών εγκαταστάσεων έχει ρυθμιστεί με τον Ν.4178/2013 ή προγενέστερο νόμο, το πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει επιμέρους εκτίμηση του κόστους αυτών.

γ. Έκθεση από πραγματογνώμονα Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για την εμπορική αξία και την κατάσταση του εξοπλισμού καθώς και την δυνατότητα επαναλειτουργίας του. Στην έκθεση θα βεβαιώνεται η παλαιότητα του εξοπλισμού με βάση την ημερομηνία κτήσης του όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων της επιχείρησης.

δ. Υπεύθυνη δήλωση του πωλητή στην οποία θα αναφέρονται:

- κρατικές ενισχύσεις που τυχόν έχει λάβει η επιχειρηματική μονάδα και αναλυτική περιγραφή των παγίων που έχουν ενισχυθεί.

- ότι ο πωλητής (ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν σχετίζεται με τον φορέα της επένδυσης, δηλαδή δεν κατέχει/ελέγχει την πλειοψηφία των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου και δεν ασκεί κυρίαρχη επιρροή στο φορέα της επένδυσης μέσω εταιριών ή μέσω ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (π.χ μέλη της ίδιας οικογένειας).

8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Τα δικαιολογητικά της περ. ιν του σημείου 7 υποβάλλονται και στην περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχονται δαπάνες αγοράς μέρους των στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Επισημαίνεται ότι η αγορά μέρους των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει, αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις αλλά δεν εξασφαλίζει από μόνη της το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης ο οποίος τεκμηριώνεται μόνον εφόσον το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε μία εκ των περιπτώσεων α,β,γ ή δ της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016.

9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του νόμου 4399/16 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11) και της οικείας απόφασης προκήρυξης καθεστώτος, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα.

9.1. Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων / μελών, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται **απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.)** για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο Ν.4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

Επιπρόσθετα, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- ι. Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι **Φυσικά Πρόσωπα** η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με:
  - τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
  - βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιριών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

Εφόσον η **αύξηση κεφαλαίου γίνεται με κεφάλαια εξωτερικού**, προκειμένου ο φορέας να τεκμηριώσει τη βαθμολογία του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού θα πρέπει στις παραπάνω βεβαιώσεις να αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω κεφάλαια έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση βεβαιώσεων κατοχής κινητών αξιών, αυτές θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από εταιρείες διαχείρισης συλλογικών

επενδύσεων του εξωτερικού και να τεκμηριώνεται η κατοχή καθώς και η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου για ένα χρόνο πριν την αίτηση υπαγωγής.

ii. Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης είναι συνεταιρισμός και εφόσον η συμμετοχή κάθε μέλους στην αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου για τους σκοπούς της επένδυσης, δεν υπερβαίνει τις 5.000 €, είναι δυνατό, αντί των παραπάνω δικαιολογητικών να υποβληθεί μόνο απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

iii. Αν οι μέτοχοι-εταίροι του φορέα είναι Νομικά πρόσωπα υποβάλλονται για το καθένα:

- οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης για εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ' Κατηγορίας (εκτός αν έχουν ήδη υποβληθεί με τη Δήλωση ΜΜΕ για τον υπολογισμό του μεγέθους, οπότε δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή) ή, για εταιρείες που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, καταρτισθείς προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού πρόσωπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέλθει από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται:

- απόφαση της Γ.Σ. της μετόχου ή του Δημοτικού Συμβουλίου (εφόσον ο φορέας της επένδυσης είναι δημοτική επιχείρηση), για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης
- κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου 10.

iv. Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, αντί των ανωτέρω δικαιολογητικών υποβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

v. Για την τεκμηρίωση της βαθμολογίας του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού, **στις περιπτώσεις μετόχων - νομικών προσώπων,** πλέον των παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικών, θα πρέπει να υποβάλλονται και οι βεβαιώσεις τραπεζών ή εταιρειών διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων του εξωτερικού, όπως προβλέπονται ανωτέρω για τους μετόχους - φυσικά πρόσωπα.

vi. Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου του φορέα πρόκειται να καλυφθεί με μετρητά που θα προέλθουν από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων (αποκλειστικά γήπεδα ή κτίρια) των μετόχων του, υποβάλλονται:

- αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ όπου αποτυπώνεται η αντικειμενική αξία των εν λόγω ακινήτων. Σε περίπτωση εκποίησης ακινήτου, για το οποίο δεν προσδιορίζεται η αντικειμενική αξία (π.χ. γήπεδα), υποβάλλεται εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή ή έντυπο προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας γης από συμβολαιογράφο της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο (Α/Α Γης) ή έγγραφο της αρμόδιας ΔΟΥ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου βάσει συγκριτικών τιμών.
- βεβαίωση από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ότι τα εν λόγω ακίνητα είναι ελεύθερα βαρών ή με αναφορά του είδους και του ύψους αυτών.
- στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας πώλησης του παγίου (επιστολή από τον υποψήφιο αγοραστή για την πρόθεση αγοράς του ακινήτου προς πώληση και το προσφερόμενο τίμημα, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής)

9.2. Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής

Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο έχει πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται:

- i. Νομομοποιητικά στοιχεία αύξησης και καταβολής του κεφαλαίου από τα οποία και να προκύπτει ότι αυτή πραγματοποιήθηκε για το σκοπό της επένδυσης. Αναλυτικότερα:
  - Σε περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιρειών: (1) Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για το σκοπό της προτεινόμενης επένδυσης. (2) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ καταχώρησης της απόφασης αύξησης (3) Καταθετήρια του εισφερόμενου ποσού από τους μετόχους όπου θα αναγράφεται η αιτιολογία καταβολής (4) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της πιστοποίησης καταβολής της αύξησης ή αντίγραφο της σχετικής καταχώρησης στο ΓΕΜΗ
  - Σε περίπτωση προσωπικών εταιρειών: Πράξη τροποποίησης καταστατικού, κατατεθειμένη στο ΓΕΜΗ και το αντίστοιχο πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της εν λόγω καταχώρησης, αναφορικά με την πραγματοποιηθείσα αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, όπου θα αναγράφεται ο σκοπός της.
- ii. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του κεφαλαίου της αύξησης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (βεβαίωση μέσου υπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού του τελευταίου μηνός καθώς και πρόσφατο απόσπασμα ισοζυγίου στο οποίο εμφανίζονται τα υπόλοιπα των εν λόγω λογαριασμών για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας).

Σημειώνεται ότι ως χρόνος της αύξησης θεωρείται: α) για τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση πιστοποίησης της καταβολής: η ημερομηνία ανακοίνωσης από το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης πιστοποίησης της καταβολής του ποσού της αύξησης β) για τις λοιπές επιχειρήσεις: η ημερομηνία ανακοίνωσης από το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης της τροποποίησης του καταστατικού.

9.3. Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον:

- i. Για υφιστάμενες εταιρείες με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καλύπτονται από τα Οικονομικά στοιχεία του φορέα που υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο 5 της παρούσας (Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση)
- ii. Για υφιστάμενες εταιρείες με απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), αυτός ο τρόπος κάλυψης ιδίων κεφαλαίων δεν γίνεται αποδεκτός.

Για την τεκμηρίωση του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών (από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα) και της δυνατότητας διάθεσής τους για τον σκοπό της επένδυσης, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά για τις χρήσεις στις οποίες σχηματίστηκαν:

- Ισοζύγιο των λογαριασμών: ΕΛΠ:46 (Αποθεματικά νόμων) και 48 (Αποθεματικά καταστατικού και λοιπά αποθεματικά). Σε περίπτωση που οι χρήσεις αναφέρονται σε ΕΓΛΣ: 41.03, 41.04, 41.05.
- Ισολογισμό για τις σχετικές χρήσεις σχηματισμού τους.
- Το προσάρτημα του παραπάνω ισολογισμού, το οποίο στο στοιχείο (12) «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», υποχρεωτικά πρέπει να έχει ανάλυση κάθε αποθεματικού, με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο

(μόνο για μικρές, όχι για πολύ μικρές βάσει κριτηρίων ΕΛΠ). Ο αριθμός (12) και η περιγραφή «Στοιχεία Καθαρής Θέσης» στο προσάρτημα είναι ενδεικτικός και μπορεί να διαφέρει αριθμητικά ή λεκτικά, ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε οντότητας. Ωστόσο, σίγουρα θα υπάρχει σχετική αναφορά καθώς είναι υποχρέωση του Άρθρου 29 του Ν.4308/14.

- Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των φορέων για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν αποθεματικά από την διανομή κερδών.

9.4. Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης που αφορούν αποκλειστικά σε γήπεδα, κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό

- Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, για τα πάγια προς εκποίηση
- Στοιχεία τεκμηρίωσης της πρόθεσης αγοράς του παγίου (Επιστολή πρόθεσης αγοράς από τον υποψήφιο αγοραστή όπου θα αναγράφονται τα πάγια προς πώληση και το αντίστοιχο τίμημα τους, με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής)
- Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας των στοιχείων ενεργητικού κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής:

Στην περίπτωση γηπέδων/κτιρίων

- Αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ για το εν λόγω ακίνητο της επιχείρησης ή των μετόχων που έχουν στην κατοχή τους το ακίνητο. Σε περίπτωση γηπέδων ή ακινήτων, για τα οποία δεν προσδιορίζεται η αντικειμενική αξία, υποβάλλεται εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή ή έντυπο προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας γης από συμβολαιογράφο της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο (Α/Α Γης) ή έγγραφο της αρμόδιας ΔΟΥ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου βάσει συγκριτικών τιμών.
- Βεβαίωση από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ότι το εν λόγω ακίνητο είναι ελεύθερο βαρών

Στην περίπτωση μηχανημάτων

- Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι τα εν λόγω πάγια προς εκποίηση είναι εξοφλημένα και ελεύθερα βαρών (δεν είναι υποθηκευμένα ή προσημειωμένα)
- Βεβαίωση με την εκτίμηση της αξίας των παγίων προς εκποίηση από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή

Η περίπτωση εκποίησης παγίων κατά τα παραπάνω, δεν θα θεωρηθεί δυνατή σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα τους περιλαμβάνονται στις εξασφαλίσεις έγκρισης δανείων για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.

10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό αιτηθέν ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του νόμου 4399/16 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11) και της οικείας απόφασης προκήρυξης καθεστώτος.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τη λήψη δανείου, τεκμηριώνεται με την υποβολή ενός εκ των παρακάτω δικαιολογητικών:

- i. Πρόθεση ή έγκριση χορήγησης δανείου από Τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό, στην οποία αναφέρονται το ύψος, ο σκοπός, η διάρκεια, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος, οι εξασφαλίσεις για την χορήγηση του δανείου. Στην επιστολή πρόθεσης χορήγησης ή έγκρισης δανείου αναφέρονται σαφώς το αντικείμενο, ο τόπος και το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από fund υποβάλλονται τα εξής:

- α) απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund για τη χορήγηση δανείου χρηματοδότησης της επένδυσης
- β) βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

- ii. Σε περίπτωση χρήσης ομολογιακού δανείου, απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ. Στην απόφαση αναφέρεται ο σκοπός, το είδος, το ύψος, οι εξουσιοδοτήσεις και λοιποί όροι του δανείου.
- iii. Εναλλακτικά, ο φορέας δύναται να υποβάλει επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του για την πρόθεση λήψης δανείου κατά τα ανωτέρω (πλην των περιπτώσεων χρήσης ομολογιακού δανείου ή χορήγησης δανείου από fund). Στην περίπτωση αυτή, για την ανάλυση της βιωσιμότητας και τον υπολογισμό του δείκτη Ικανότητας Αποπληρωμής Τοκοχρεωλυσίων, θα θεωρηθεί ότι ο φορέας λαμβάνει δάνειο συγκεκριμένης διάρκειας και επιτοκίου, τα οποία θα ορίζονται στο σχετικό πίνακα του Προσαρτήματος της Οικονομοτεχνικής Μελέτης (Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα).

11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης.

Υποβάλλονται:

- i. οι υποβληθείσες ΑΠΔ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης.
- ii. αρχείο xls (Πίνακας υφιστάμενης απασχόλησης) με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων για το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την αίτηση υπαγωγής (βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου), ή σχετική εκτυπωμένη αναφορά πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης που περιέχει τα στοιχεία του υποδείγματος
- iii. Στην περίπτωση που ο φορέας λαμβάνει βαθμολογία για την αύξηση της απασχόλησης με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό (ποσοστό % πτυχιούχων στις νέες θέσεις εργασίας), υποβάλλεται με συμπληρωματικό έγγραφο το ονοματεπώνυμο των απασχολούμενων πτυχιούχων εφόσον δεν επισημαίνονται στο παραπάνω έγγραφο ή δεν προκύπτει από τις υποβληθείσες καταστάσεις μισθοδοσίας.

12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τύπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).

- i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε νέο ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.

- ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε άλλη περίπτωση, δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κα). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να τεκμηριώνεται διάρκεια κατ'ελάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από την εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.
- iii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), υποβάλλονται:
  - α) συμβόλαιο αγοράς ή μίσθωσης του οικοπέδου ή αντίστοιχη βεβαίωση για τη δυνατότητα χρήσης του οικοπέδου με αναφορά στους όρους αυτού ότι το δικαίωμα χρήσης παρέχεται για διάστημα δεκαπέντε (15) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και
  - β) βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής
  - γ) Σαφής αναφορά στην υπεύθυνη δήλωση του Προσαρτήματος της παρούσης ότι εντός του χώρου υποδοχής δεν ασκείτο κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής ίδια ή παρεμφερής (ίδιο τετραψήφιο ΚΑΔ) οικονομική δραστηριότητα από τον φορέα.

13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού

Υποβάλλονται :

- ο Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία αναφέρονται το είδος και το κόστος του εξοπλισμού, η διάρκεια της μίσθωσης, το επιτόκιο, οι όροι για την απόκτηση της κυριότητας του εξοπλισμού με τη λήξη της μίσθωσης και λοιποί όροι.

14. Συνδρομή κριτηρίων άρθρου 12 / Τεκμηρίωση Βαθμολογίας σχετικών Δεικτών

14.1. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξωστρέφους επιχείρησης

Για την τεκμηρίωση της εξωστρέφειας των Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. α του άρθρου 12 του ν.4399/20146:

- i. για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας, εξετάζεται το Έντυπο Ε3 των τεσσάρων τελευταίων ετών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, το οποίο υποβάλλεται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης. Σημειώνεται ότι για τις χρήσεις όπου στο αναθεωρημένο έντυπο Ε3 δεν υπάρχει ανάλυση του μεγέθους των Πωλήσεων-Παροχή Υπηρεσιών (Εσωτερικό - Ενδοκοινοτικές συναλλαγές - Εξωτερικό) και στην περίπτωση όπου δεν είναι εφικτή η τεκμηρίωση της εξαγωγικής επίδοσης του φορέα από τις Οικονομικές του καταστάσεις, δύναται να υποβληθούν για τις αντίστοιχες κλεισμένες χρήσεις:
  - Περιοδικές Δηλώσεις ΦΠΑ
  - Εκτύπωση Αναλυτικού Καθολικού της Ομάδας 7, σε μέγιστη ανάλυση Λογ/μων με σφραγίδα - υπογραφή Λογιστή & Νομίμου Εκπροσώπου του φορέα.
- ii. για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας, υποβάλλονται οι Περιοδικές Δηλώσεις ΦΠΑ (έντυπο Φ2) των τεσσάρων τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων (εξετάζονται οι κωδικοί 342, 345, 348)

Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός της «εξωστρέφους επιχείρησης» δεν αποδίδεται σε επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει τέσσερις διαχειριστικές χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

14.2. Στοιχεία τεκμηρίωσης της ιδιότητας της καινοτόμου επιχείρησης

Προκειμένου να τεκμηριώνεται ο απαιτούμενος λόγος δαπανών έρευνας και ανάπτυξης προς τις λειτουργικές δαπάνες σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. β του άρθρου 12 του ν.4399/2016 υποβάλλονται:

- i. Για επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικό σύστημα (βιβλία Γ κατηγορίας): Οικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και ισοζύγιο (31/12) σε κατάλληλη ανάλυση ώστε να τεκμηριώνονται οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, για τη μία εκ των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής για την οποία πληρείται το κριτήριο.
- ii. Για επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β κατηγορίας): εξετάζεται το Έντυπο Ε3 των τριών τελευταίων ετών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, το οποίο υποβάλλεται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης (ποσό κωδικού 318).

14.3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της συγχώνευσης, ή της πρόθεσης συγχώνευσης, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων και της νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας αυτών

Υποβάλλονται τα εξής:

- i. Για κάθε μία από τις συγχωνεύμενες Μικρές και πολύ Μικρές Επιχειρήσεις: Απόφαση του αρμόδιου οργάνου της για τη συγχώνευση, στην οποία θα αναφέρεται η απόφαση συγχώνευσης με συγκεκριμένες εταιρείες, η νομική μορφή της εταιρείας που θα προκύψει μετά τη συγχώνευση και η μετοχική / εταιρική της σύνθεση.
Σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει ήδη πραγματοποιηθεί, υποβάλλεται το καταστατικό της εταιρείας μετά τη συγχώνευση και βεβαίωση γνωστοποίησής του στο ΓΕΜΗ.
- ii. Τα δικαιολογητικά του της παραγράφου Γ.3 της παρούσας για τη νόμιμη υπόσταση κάθε μίας από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις
- iii. Τα δικαιολογητικά του εδαφίου 6 της παρούσας, από τα οποία προκύπτει το μέγεθος των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, **με βάση την εταιρική σύνθεσή τους κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του ν.4399/2016 (22-6-2016).**

14.4. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αύξησης της απασχόλησης

Υποβάλλονται οι υποβληθείσες ΑΠΔ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (λογίζεται ως πρώτο έτος για τον υπολογισμό) και για το 12μηνο από τον 25ο έως τον 36ο μήνα πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως τρίτο έτος), συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός «αύξησης της απασχόλησης» δεν αποδίδεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν σε λειτουργία τουλάχιστον 36 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

14.5. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αυξημένης προστιθέμενης αξίας (σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους)

Ο δείκτης υπολογίζεται με βάση το σχετικό Παράρτημα της προκήρυξης.

- i. Β' Προσωρινό Ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, σε ανάλυση τουλάχιστον τριτοβάθμιων λογαριασμών, υπογεγραμμένα από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της εταιρίας. Σχετικά με τις επιχειρήσεις που τηρούν Β' κατηγορίας

βιβλία, σημειώνεται ότι μπορούν να προσκομίσουν Ε3 με φορολογική αναμόρφωση και ισοζύγιο.

- ii. Εξετάζονται επιπλέον τα Έντυπα Ε3 και Ν καθώς και ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός, που υποβάλλονται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης.

15. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργούντος κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου

- i. Αξιοποίηση αργούντος κτιρίου: στοιχεία τεκμηρίωσης για τη μη λειτουργία του κτιρίου τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία χρόνια (36 μήνες) πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (λογαριασμοί παροχών νερού, ηλεκτρικού ρεύματος με μηδενικές καταναλώσεις ή αντίστοιχες βεβαιώσεις διακοπής των παροχών για το παραπάνω διάστημα).
- ii. Αξιοποίηση διατηρητέου κτιρίου: ΦΕΚ δημοσίευσης της πράξης χαρακτηρισμού διατηρητέου κτιρίου.

16. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων δανείων μετά την επένδυση)

Για τα υφιστάμενα δάνεια του φορέα, υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης κάθε δανείου, για τις μελλοντικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις μέχρι την αποπληρωμή τους.

Για τις υφιστάμενες μισθώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης στην οποία αναφέρονται τα μελλοντικά μισθώματα (με ανάλυση τοκοχρεολυσίου)

17. Στοιχεία τεκμηρίωσης χαρακτήρα κινήτρου

Για υφιστάμενους φορείς με βιβλία Γ' κατηγορίας (βάσει ΕΓΛΣ), υποβάλλεται ανάλυση του λογαριασμού λογιστικής 15 «Ακινητοποιήσεις υπό Εκτέλεση» για τα υποβληθέντα ισοζύγια α) του οριστικού της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και β) του ισοζυγίου του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση που εμφανίζονται χρεωστικά υπόλοιπα, υποβάλλεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών και των έργων στα οποίες αφορούν και σχετική τεκμηρίωση (π.χ. παραστατικά δαπανών, δελτία αποστολής, συμβάσεις έργου, κ.αλ.) προκειμένου να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχει έναρξη εργασιών του υπό εξέταση επενδυτικού σχεδίου πριν την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής.

18. Πρόσθετα δικαιολογητικά επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

Για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής υποβάλλονται επιπλέον τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- i. Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα ότι για το επενδυτικό σχέδιο δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων(Ε.Π.Ε.) ή σε περίπτωση που απαιτείται ΕΠΕ, α) εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Ε.Π.Ε.) και β) άδεια κατασκευής σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 της ΚΥΑ 129229/24-11-2017 (Β' 4122), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Εφόσον τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά δεν έχουν εκδοθεί κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ενώ απαιτούνται, ο φορέας υποβάλει με την αίτηση υπαγωγής, δήλωση ότι δεσμεύεται να τα προσκομίσει στο φορέα υποδοχής πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.
- ii. Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση όρων και προϋποθέσεων των παραγράφων 3, 5, 6 του Άρθρου 3 της ΚΥΑ 129229/24-11-2017 (Β' 4122), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, κατά περίπτωση, ανάλογα με το αντικείμενο και τις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου.

Για την τεκμηρίωση στοιχείων της αίτησης υπαγωγής δύναται να υποβληθούν εναλλακτικά δικαιολογητικά αυτών που ορίζονται στο παρόν, ίσης νομομοποιητικής βαρύτητας, μόνο εφόσον τα

οριζόμενα δεν έχουν εφαρμογή για το συγκεκριμένο σημείο ελέγχου, σύμφωνα με αιτιολόγηση που πρέπει να παρέχεται από το φορέα και πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνουν το σχετικό σημείο ελέγχου.

Η επάρκεια των εν λόγω δικαιολογητικών ως προς την τεκμηρίωση των σχετικών στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, αξιολογείται κατά τον έλεγχο νομιμότητας.

www.sate.gr

Προσάρτημα Παραρτήματος 1: Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 για το Καθεστώς Ενισχύσεων Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Ν.4399/2016

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «___» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης ως συμμετέχων εταίρος σε αυτή δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Έχω λάβει γνώση ότι το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 3.000.000 ευρώ (με την επιφύλαξη του άρθρου 67 του ν.4399/16), δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα 10.000.000 ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20.000.000 ευρώ συμπεριλαμβάνων και των ενισχύσεων του συνόλου των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ.

δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση υπαγωγής σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης του Ν.4399/2016, προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων ή σε καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ζ) Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου, περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154) ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο (άρθρο 4 παρ. 1 της προκήρυξης) και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) θα γίνει εφαρμογή των διατάξεων της περ. δ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 της προκήρυξης. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:

Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:

- Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
- Επωνυμία & ΑΦΜ επιχείρησης
- Αρ. φακέλου επενδυτικού σχεδίου
- Αρ πρωτ/λου & ημ/νία Αίτησης Υπαγωγής
- Αρ πρωτ/λου & ημ/νία Απ. Υπαγωγής/Ένταξης σε Καθεστώς
- Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
- αρ πρωτ/λου & ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
- Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης υπαγωγής, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης υπαγωγής είτε της δημοσιευμένης απόφασης ολοκλήρωσης (παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

η) Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγής σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/16, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων (υφιστάμενων ή υπό σύσταση)..

θ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

ι) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου :

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 18 του άρθρου 2 ΓΑΚ,
- δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου Γ.Α.Κ. με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3.β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
- (α) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, (β) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών και (γ) δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21 της προκήρυξης (μόνο σε περίπτωση που ο φορέας είναι δημόσια ή δημοτική επιχείρηση ή θυγατρική αυτών).
- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων που προβλέπουν η παρ. 2 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ια) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι μικρή ή πολύ μικρή επιχείρηση, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και σύμφωνα με το άρθρο 42 ν. 4399/2016.

ιβ) Τουλάχιστον το 25% χρηματοδότησης (μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης) του επιλέξιμου κόστους του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

ιγ) Κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη, υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση ΜΠΜ του Άρθρου 12 περ.γ) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία του ερωτηματολογίου της αίτησης υπαγωγής στο ΠΣΚΕ.

ιδ) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ιε) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού).

ιστ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

ιζ) Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση (έχει εφαρμογή μόνο για την περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει την ενίσχυση της επιδότησης κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης).

ιη) Το επενδυτικό σχέδιο αφορά νέα οικονομική δραστηριότητα εντός του φορέα υποδοχής. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. (αφορά μόνο επενδυτικά σχέδια που έχουν ως τόπο εγκατάστασης φορέα υποδοχής της περ. η του Άρθρου 12 και εφόσον ο φορέας είναι υφιστάμενη μονάδα εντός του ίδιου χώρου υποδοχής)

ιθ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κλπ).

Οι υπογράφωντες

Ο νόμιμος εκπρόσωπος

Ή σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρίας:

Όλοι οι εταίροι που θα συμμετάσχουν στην εταιρική σύνθεση του φορέα

www.sate.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων

Κατά το στάδιο «ελέγχου νομιμότητας» ο αξιολογητής καλείται να εκτελέσει τις εξής ενέργειες αναφορικά με υποβληθείσες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου:

1. να προσδιορίσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου βάσει των όσων ορίζονται στον ΓΑΚ 651/2014, το νόμο 4399/2016 και την οικεία απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος.
2. να ανακαταναείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες ενισχύσεων, με κριτήριο το αν αυτές συγκαταλέγονται στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων» ή «εκτός περιφερειακών ενισχύσεων»,
3. να ανακαταναείμει τις δαπάνες στις ορθές ομάδες δαπανών, όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ (Μέρος ΙΙ) του Άρθρου 11 του ΓΑΚ.
4. να ανακαταναείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες δαπανών (π.χ. κτηριακές εγκαταστάσεις, λοιπός εξοπλισμός, συμβουλευτικές υπηρεσίες κ.λπ.) όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια.

Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των κατηγοριών δαπανών που αναφέρονται στη συνέχεια και εφόσον περιληφθεί στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση.

Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 8 ν.4399/2016)

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες «περιφερειακών ενισχύσεων» των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε **ενσώματα στοιχεία ενεργητικού**,

β. επενδυτικές δαπάνες σε **άυλα στοιχεία ενεργητικού**,

γ. το **μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας** που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί ενισχυόμενη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις α' ή/και β'.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών (μέγιστα ποσοστά, ανώτατα ποσά) του ν. 4399/16 και της οικείας προκήρυξης καθεστώτος.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε **ενσώματα στοιχεία ενεργητικού** είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και όταν πραγματοποιούνται επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α'33) είτε του ν. 4178/2013 (Α'174) είτε του ν. 4495/2017 (Α'167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος. Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων του άρθρου 20 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές που δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία ρύθμισής τους.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **45%** του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο **60%** για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν.4399/14 (Τομέας Τουρισμού) και στο **70%** για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 (Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους - logistics). Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο **80%** για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτήρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

β. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη Πολύ Μικρή και Μικρή Επιχείρηση, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,

ββ. η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή,

γγ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,

δδ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορούν να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους. Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσομένης μονάδας.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε **άυλα στοιχεία ενεργητικού** είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τρία (3) έτη

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις, οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά το 75% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

5. Στην περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο **μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας** που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για περίοδο τουλάχιστον τριών (3) ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,

γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του άρθρου 8 του νόμου 4399/16 με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

8. Οι δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται σε μία μόνο ομάδα δαπανών: «Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)» η οποία αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 8)	
ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)	
1	ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική)
2	ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (Συμβατική)
3	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική ή/και leasing)
4	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Συμβατική ή/και leasing)
5	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Συμβατική)
6	ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ (Συμβατική)
7	ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Συμβατική)
8	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Συμβατική)

Β. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 9 ν.4399/2016)

Οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται για τις ανάγκες της παρούσας προκήρυξης σε δύο ομάδες: «Ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και «Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις». Στις δαπάνες αυτές παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ.. Κάθε ομάδα αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 9)	
ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)	
1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Συμβατική) (μόνο για νέες ΜΠΜ)
ΟΜΑΔΑ Γ. Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)	
1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ (Συμβατική) (μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές)

1. Επενδυτικές δαπάνες για **συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΠΜ** (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής

δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

2. Δαπάνες εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας.

Ως δαπάνες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα κατάρτισεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

www.sate.gr

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές εργασίες για κάθε κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του αναπτυξιακού νόμου 4399/16.

Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)**

1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων καθώς και οι κτηριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής άδειας εφ' όσον αυτές παγιοποιούνται.		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες – Θεμελιώσεις	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κλπ που αφορούν την κατασκευή των κτηρίων
2.	Κατασκευή φέροντος οργανισμού	Σκυρόδεμα, οπλισμός, μεταλλικά στοιχεία, δικτύωματα, πλαίσια, ξύλινα στοιχεία, ζευκτά, μονώσεις, αποστραγγίσεις, κλπ
3.	Κατασκευή οργανισμού πληρώσεως	Οπτοπλινθοδομές, ξηρά δόμηση, panels, λιθοδομές, μονώσεις, επιχρίσματα, χρωματισμοί, κλπ
4.	Χρωματισμοί	Χρωματισμοί επί εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων, χρωματισμοί μεταλλικών επιφανειών κλπ
5.	Κουφώματα – Υαλοπετάσματα	Εξωτερικά και εσωτερικά από αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό, περσίδες όλων των τύπων, κλπ
6.	Επικαλύψεις – Επενδύσεις	Εξωτερικές και εσωτερικές σε οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες από ξύλο, πέτρα, μάρμαρο, πλακίδια, γυψοσανίδες, γρανίτες, πετάσματα, κεραμίδια, διακοσμητικά τούβλα, κλπ
7.	Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές	Κιγκλιδώματα, εσχάρες, σκάλες, στέγαστρα, ερμάρια, κάθε τύπου κατασκευές που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κτηρίου, κλπ
8.	Συνήθεις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ισχυρά- ασθενή ρεύματα)	Ηλεκτρολογικές, υδραυλικές εγκαταστάσεις κτηρίων καθώς και εγκαταστάσεις κλιματισμού – αερισμού (μη συμπεριλαμβανομένων των μονάδων) οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτήριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει χωρίς να προκαλέσει καταστροφή του κτηρίου
9.	Συνήθεις υδραυλικές εγκαταστάσεις	
10.	Συνήθεις Εγκαταστάσεις Κλιματισμού – αερισμού	

2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κλπ που αφορούν τον Περιβάλλοντα Χώρο και δεν συμπεριλαμβάνονται στη κατασκευή των κτηρίων
2.	Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου	Διαμόρφωση δρόμων, πεζόδρομων και ανοιχτών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Πλακοστρώσεις
3.	Διαμόρφωση ειδικών χώρων	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή πισινών, γηπέδων αθλοπαιδιών, παιδικών χαρών κλπ

